

Praksisser for mission

Nutidige trospraksisser og en drøftelse af disses betydning for kirkens mission idag

Eksamensopgave af

Nina Michaela Leinum Nørgaard, studienr. 2018008

Vejleder: Kurt Larsen og Morten Hørning

Efteruddannelseskursus: Menighedens liv og vækst / Kirkekundskab,
Menighedsfakultet i Århus

Tegn m. mellemrum: 40.770

Afleveret d.15. juni 2018

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
1.1. Indledning	3
1.2 Problemformulering	3
1.3 Opgavens opbygning og metode	4
2.1. Kirke på vej	5
2.2 Baggrundsviden om Kirke på Vej	5
2.3 Kaldet til at gå ud	5
2.4 Høre	7
2.5 Handle	8
2.6 Sammen	9
3.1 Frans af Assisi	10
3.2 I fattigdom	11
3.3 Bøn	12
3.4 I mission sammen	12
3.5 Delkonklusion	14
4.1 Sammenligning mellem Kirke på Vej og Frans af Assisi	14
5.1 Kirke og Mission	15
6.1. Diskussion	17
7.1. Metodekritik	18
8.1. Konklusion og perspektivering	19
9.1 Litteraturliste	20

BILAG 1: Interviewguide

BILAG 2: Interview med Peter Tingleff

1.1. Indledning

Jeg arbejder til daglig med mission i Danmark. I min ungdom og voksenliv har jeg gennem diverse kirkeligt arbejde altid været optaget af mission. Det har ligget mig på hjerte at dele troen, og jeg har gjort mig mange forskellige erfaringer med mission. For mig er mission kirkens hjertesag. Det er et håndværk. Det er et kald. Det er en livsstil. Det er en praksis. Frans af Assisis (1181-1226) var missionær i sin tid og kontekst. Han oplever i sin ungdom en stærk omvendelse, som leder ham til at fornægte hans før så almindelige vaner og skifte dem ud med et radikalt ændret livsførelse. Han starter et nyt liv, hvor det, at leve i fattigdom, have omsorg for de udstødte, leve i bønnen med Gud og forkyndelse af evangeliet, bliver nogle af hans nye praksisser. Han praktiserede evangeliet ud fra Matt 10, hvor Jesus udsender de 12 disciple. (<https://www.kristendom.dk/troens-hovedpersoner/frans-af-assisi-1181-1226>, 10/5 2018).

Kirke på vej er et initiativ i Roskilde Stift, som gennem praksisser har sat mission på dagsordenen. Projektet bygger på Luk 10,1-12, hvor Jesus sender de 72 disciple ud to og to, for at fortælle i byerne, at Guds rige er kommet nær. Kirke på vej forsøger at være tilstede i byer eller områder, hvor mennesker bor eller arbejder, møder dem der og udforsker, hvad det vil sige, at forkynde evangeliet, lige netop der (<http://www.kirkvej.dk/os/1> 8/5 2018).

Den teologiske grundtanke er, at Gud er i mission, og at opgaven som kirke, er at høre hvad Gud gør, og følge ham i det, og for dette har Kirke på vej praksisser i at *høre og handle sammen* (<http://www.kirkvej.dk/baggrund/retning> 8/5 2018).

Kirkernes Verdensråds erklæring om mission og evangelisering fra 2013 gør det klart, at kirkens opgave er mission, fordi Gud er i mission. Kirken må lytte til Guds Ånd og bære Åndens frugter i verden og “... *forny sin forpligtelse til evangelisering som en væsentlig del af den måde, hvorpå vi formidler Guds kærlighed til verden. Hvordan kan vi formidle Guds kærlighed og retfærdighed for en generation, der lever i en individualiseret og materialiseret verden?*” (Dansk Missionsråd 2013, 6, 12)

Der er brug for at vi fornyr og gentænker, hvordan vi omsætter evangeliet i dag, så det når ud til mennesker i vores generation.

1.2 Problemformulering

Opgavebesvarelsen tager udgangspunkt i følgende problemformulering:

Hvordan kan nutidige trospraksisser, som de udtrykkes i Kirke på vej sammenlignes med Frans af Assisis praksisser og hvilken betydning har Kirke på Vej for kirkens mission i dag?

1.3 Opgavens opbygning og metode

Kap. 2: På baggrund af et interview med daglig leder af Kirke på vej, Peter Tingleff, vil jeg redegøre for Kirke på vejs praksisser. Jeg har valgt, at bruge et semistruktureret livsverdens interview, fordi denne metode åbner op for en fri fortælling for den interviewede ud fra temaer omkring historien, praksisser og mission. Interviewguiden og transskriptionen er udarbejdet på baggrund teorierne fra Steinar Kvale, leder af Center for Metodeudvikling og Svend Brinkmann, professor i kvalitative metoder. Det er en ordret transskription, som medtager pauser, men udelader en del fyldord. Tænkepauser og følelsesudtryk er taget med i transskriptionen (Kvale og Brinkman, 2015,177-196).

Interviewguiden og transskriptionen er vedlagt som henholdsvis Bilag 1 og 2.

Kap. 3: Ud fra Johannes Jørgensen "Den hellige Frans af Assisi" vil jeg redegøre for Frans af Assisis praksisser. Jeg har valgt at tage udgangspunkt i Jørgensens bog på grund af hans alvidende og grundige tilgang.

Kap. 4: Jeg vil sammenligne Tingleffs og Frans af Assisis historie, kald og praksisser omkring mission.

Kap. 5: Jeg vil redegøre for synspunkter for kirke og mission ved hjælp af artikler fra Ny Mission af Hans Raun Iversen dr.theol., lektor i praktisk teologi og Harald Hegstad dr.theol., professor i systematisk teologi.

Kap.6: I diskussionen vil jeg sammenholde Kirke på Vejs praksisser med Iversen og Hegstads synspunkter i forhold til mission.

Kap.7: Metodekritik

Kap.8: Konklusion

2.1. Kirke på vej

2.2 Baggrundsviden om Kirke på Vej

Kirke på Vej begyndte som et initiativ i Roskilde Stift i et samarbejde mellem sognepræst Peter Tingleff og biskop Peter Fisher Møller i 2011 og blev gjort permanent i 2015. Formålet med Kirke på Vej er at eksperimentere med og fremme nye måder på at være kirke. Kirke på Vej beskriver tiden, vi lever i, som en tid med stor forandring:

“Mange af de gængse måder at forstå verden på giver ikke længere mening. Især ikke for de nye generationer. Der kan stilles spørgsmål ved alt, og det man den ene dag regner for sikkert, kan den næste dag være faldet fra hinanden. Nogle ser denne udvikling som en trussel for kirken og kæmper for at kunne bevare kirkens position i samfundet. Men hvad nu hvis det i virkeligheden er kirkens største mulighed i flere århundreder?” (<http://www.kirkvej.dk/files/kirkvej.pdf>, d.2/6, 2018)

Kirke på Vej er af den opfattelse, at det er muligt at omstille sig til tiden og være kirke i denne tid for folket, men at det kræver et stort arbejde og at turde at eksperimentere. (<http://www.kirkvej.dk/files/kirkvej.pdf>, d.2/6, 2018)

Kirke på vej er et eksperimenterende læringsnetværk, hvor man beskriver sin måde at være kirke på som en praksis inden for at høre, handle og gøre det sammen. Udgangspunkt er, at Gud er i mission, og at det tydeligst ses gennem Jesus Kristus. Hovedpointen er at følge efter Jesus og efterligne ham i mission (<http://kirkvej.dk/files/kirkvej.pdf>, d.1/6 2018).

I mit interview har jeg haft tre overordnede temaer: Hvordan startede Kirke på Vej, hvilke praksisser har de og hvad tænker Tingleff om mission?

2.3 Kaldet til at gå ud

I sin egenskab af at være præst har Peter Tingleff altid været optaget af mission. Kirken må være fri til at være i mission, og kirken skal ligne Jesus i sit væsen og virke.(PT1)

Luk 10,1-12, hvor Jesus udsender de 72 disciple to og to, er en central tekst for Kirke på Vej og har været en tekst, Tingleff i sit virke som præst før har været optaget af. (PT3)

Kirke på Vej begynder på baggrund af en drøm, som Tingleff har. Han er sammen med to andre fra kirken på en konference, og om natten drømmer han, at han er på en lejr, og alt er fint, indtil stemningen ændres, og han bliver truet på livet. Han ser et hul i hegnet og flygter

ud. Han vågner fra drømmen og har Luk 10,1-12, i baghovedet. Han fortæller drømmen videre til dem, han er sammen med, og en anden har også haft en lignende drøm. Tingleff bruger tid i bøn med Gud og oplever, at drømmen er et apostolisk kald til at gå ud af kirken og praktisere Luk 10,1-12. (PT2, PT4).

Tingleff deler sit kald med både provsten og biskop Fischer-Møller, og da Fischer-Møller også har haft en lignende drøm, beslutter han at sætte Tingleff delvist fri fra sin præstestilling, til at praktisere Lukas 10,1-12. Han skal være missional kirke udenfor den etablerede kirke, fremme discipelskab og arbejde organisk inden for Roskilde Stift. Alt sammen i samarbejde med Fisher Møller og området er Roskilde Stift. Projektet kommer siden hen til at hedde Kirke på Vej (PT4).

I drømmen beskriver Tingleff, at han føler sig truet på livet, og han beskriver efterfølgende, at det opleves, som at være presset ind i en boks, som han definerer som kirkekulturen. En kirkekultur, hvor man skal passe ind, og hans kald er, at bryde ud af denne boks for at være i mission. Kirkekulturen er ikke forkert, men han får et kald til at forlade den (NLN6-PT7). Tingleff nævner, at Strandkirken har passet sig selv i forhold til provst og biskop (PT10). I samtalen efter interviewet nævner han, at man, når man skal bede med andre, må forlade sin egen måde, man plejer at bede på. Dem, man ber sammen med, må forlade den måde, de plejer at be på. Sammen praktiserer man en tredje form for bøn. (PT/NLN88). Han nævner desuden, at han er blevet befriet fra alt det, som han skulle som præst. Alle forventningerne, dagsordener og motiver. Den nye frihed beskrives som en ny byrde, idet man er usikker på hvad, man skal bruge friheden til. Praktiserne kommer istedet for kirkekulturen (PT40-PT42).

Tingleff mener, at kirken generelt er optaget af at stille spørgsmål omkring sig selv. F.eks. spørgsmål som, hvilke arrangementer skal vi lave, og hvad skal vi ændre for at folk vil gå i kirke? Man kunne kalde det kirke-spørgsmål. I Kirke på Vej vil man i stedet øve sig i at stille spørgsmål om Gud. De kalder det Gudsspørgsmål. (PT56 og PT57) *“Hvem er Gud? Hvor går han hen? Hvad siger han? Hvad kalder han os ind i? Og det former vores vandring, vores fællesskab med ham, også det fælleskab, der opstår i kølvandet på det”* (PT57)

Tingleff beskriver senere i interviewet, at der en bagage, som ikke skal med, og for ham er det den kultur, man kommer fra. Kirkekulturen. Det man plejer at være afhængig af der (PT65).

Tingleffs kald er et kald væk fra en kirkekultur, ikke fordi den i sig selv er forkert, men fordi han får et kald til mission, hvor det er afgørende at forlade kirkekulturen. Ændringen ses i skiftet fra kirkespørgsmål til Gudspørgsmål og det nye er, at praktisere Luk 10,1-12, gøre disciple, gøre det organisk og skabe missionale kirker udenfor kirkemurene.

Tingleffs historie er med til at definere Kirke på Vejs formål og virke, idet den afspejler Kirke på Vejs praksisser: høre et kald fra Gud, handle på det og gøre det sammen (PT9-PT11). Praksisserne er afhængige af hinanden. Man *hører sammen* (PT22). Når man *hører, handler* man på det (PT64) og når man *handler, gør* man det *sammen* (PT65). Når man *handler*, er der brug for at *høre* Gud (PT14). Når man er *sammen, handler* man på det (PT60, PT64)

2.4 Høre

Den første praksis er at *høre* (PT9, PT11). Det dækker over at lytte til Gud, (PT14, PT16, PT22) lytte til mennesker, (PT23) og lytte til byen (NLN32-PT34).

I den praksis at lytte til Gud, er Bibelen central for Kirke på Vej. Man kan lytte til Gud i naturen, men hvis man skal beskæftige sig med Jesus, for at forstå Guds væsen, er det nødvendigt at læse i Bibelen. En særlig læsemetode, der anvendes i Kirke på vej, er “Ordet på Bordet”. Det er en meditativ form for læsning, hvor man i en gruppe, læser en tekst og hvorefter alle deler hvad, der rører dem fra teksten (PT23) I denne øvelse praktiseres to af Kirke på Vejs grundbegreberne: *Høre* og *sammen* (PT23, PT29, PT57).

At læse i Bibelen og at bede, er vigtigt, når man lytter til Gud (PT1,PT6,PT42). Bøn er at “... *snakke med Gud...*”(PT2, PT6) og “... *Gud siger at...*” (PT2, PT9) og i Tingleffs beskrivelse af bønspaksissen, giver han udtryk for, at det er en samtale, og det handler om at være afhængig af Gud (PT14).

Tingleff beskriver, at det at lytte til Gud kan starte personligt, men understreger vigtigheden af at dele det med med andre. Man undgår dermed at komme ud af en usund religiøs diskurs (PT15, PT22).

I Roskilde samles Kirke på Vej med en gruppe af mennesker fra byen en dag om ugen.

(PT31, PT50) I denne gruppe er der en bønspaksis, som kan sammenlignes med et klosterliv. Gruppen har fast rytme for bøn på fastsatte tidspunkter i løbet af dagen. De beder, synger og læser fra Bibelen og deler med hinanden, hvad de oplever, at Gud siger til dem.

Det er en meget åben samling og med et almindeligt sprog, og de oplever, at folk kan komme

fra gaden og være med. Gruppens praksis med at dele, hvad de oplever, at Gud siger til dem, har stor betydning for deres åndelige liv. Ifølge Tingleff er det meget svært at tale om tro i Danmark. Derfor har Kirke på Vej bevidst valgt at ville tale om tro, fordi man på den måde, kan høre Gud gennem andre (PT31, PT73).

I Kirke på Vej er der også en praksis med at lytte til byen. Det bygger på den forudsætning, at Gud er i mission og er virksom i byen i forvejen. Det er en praksis i at være sammen med mennesker og lytte til deres længsler og drømme. På Kirke på Vejs kurser på Roskilde Aftenskole (se afsnit 2.5) og til andre samlinger i stiftet, stiller man ofte spørgsmålet: Hvad længes du efter? Ifølge Tingleff er svarene altid i overensstemmelse med, hvad han vil betegne som Guds rige. Det er ord som fred, at være elsket, glæde, godt helbred, sol og sommer. Når man lytter til menneskers længsler, lytter man ind til et bud på, hvad evangeliet kunne betyde for mennesker (PT33-PT34, PT50).

2.5 Handle

I Kirke på Vej betyder det at handle, at man handler på kaldet fra Gud uden nødvendigvis at vide, hvad det fører til (PT9, PT11).

“At høre noget [pause] og tager handling på det og så åbner der sig nogle døre, som jeg ikke anede var der. Jeg havde ikke i min vildeste fantasi forestillet mig, at man kunne lave det, som vi laver nu. Men det kommer ud af, at jeg synes, at jeg hører Gud sige noget. Her er et kald til at gå udenfor...(PT9)

Det at handle i Kirke på Vej er afprøvende og afsøgende og er baseret på, at man har hørt hvad Gud kalder en til og så gør man det uden helt at vide, hvad der vil ske (PT42, PT20)

Et eksempel på at handle er bøn for en by. De var nogle stykker, der begyndte at bede for Roskilde og fik et lokale og samledes, kun for at spørge Gud og hinanden: Hvad gør du, Gud i Roskilde, og hvordan kan vi følges med dig i det? Efter at have bedt omkring dette i længere tid oplever gruppen, at de skal gå på gaden og komme i snak med mennesker der. Det er næste skridt. For gruppen var det en unaturlig handling og uden for deres komfortzone. På gaden mødte de, det, de betegner som “fredens barn”. Et “fredens barn” eller “fredens hus” er en person eller et sted, som åbner op for, at nogle mennesker kan komme ind, og forkynde og praktisere Guds rige. Her på gaden var det lederen af aftenskolen, som inviterer dem til at holde kurser på Roskilde aftenskole (PT42, PT44,

PT47- PT49). De handler på det, og afholder flere kurser omkring Gud og tro. På et af kurserne foreslår holdet selv, at de gerne vil blive ved med at mødes, og det bliver til en gruppe, der mødes fast hver tirsdag og har gjort det siden (se afsnit 2.4 om gruppen i Roskilde). Det er meget forskellige mennesker med og uden kirkelige erfaringer (PT50, PT51). I starten kaldte de det ikke kirke, men for dem, som ikke kom i kirke andre steder, blev det deres kirke. (PT53)

Som en del af indsatsen med at handle har Kirke på Vej fundet inspiration i England, hvor man for 15 år siden er begyndt med "Fresh Expression of Church". En del af arbejdet i "Fresh Expression of Church" er at eksperimentere med forskellige udtryk for kirke ved siden af det etablerede kirkesamfund, og det er samme model, man forsøger at arbejde efter i Roskilde Stift. I Danmark har vi f.eks. spaghettigudstjeneste, babysalmesang og alternative gudstjenester, og det kan nå en del mennesker, men der er stadig brug for flere udtryk for kirke. I Roskilde Stift har man valgt at afsætte ressourcer gennem Kirke på Vej til at kunne eksperimentere med andre udtryk for kirke. Et eksempel på sådan et udtryk for kirke, er gruppen af mennesker, der mødes i Roskilde, som jeg beskrev i det ovenstående og i afsnit 2.4 (PT60).

Kirke på Vej handler på det at være en del af Folkekirken ved at arrangere inspirationsdage og praksisnetværk, hvor det netop er pointen, at give erfaringer fra eksperimenterne videre (PT64).

Det at handle i Kirke på Vej betyder også, at når man er kommet ind i fredens hus, forkynder og praktiserer man med frimodighed Guds rige. At praktisere Guds rige betyder at gøre, ligesom Jesus gjorde. Et eksempel kan være en gruppe, der er kommet ind på det psykiatriske hospital, hvor det at praktisere Guds rige der, først og fremmest er, at være sammen med dem, som ingen andre vil være sammen med eller kan. (PT65-PT67).

2.6 Sammen

En vigtig bestanddel af Kirke på Vejs måde at arbejde på i relation til begrebet *sammen* er, at man aldrig arbejder alene. Man går altid to og to, ligesom måden Jesus udsendte sine disciple til byerne to og to. Det er ikke afgørende at de to, der vandrer sammen, er ens på alt i

Gudrelationen, men det er en forudsætning, at Kristus er i centrum for fællesskabet (PT9-PT12,PT42,PT65)

Kirke på Vej praktiserer det at være sammen ved at have åbenhed, lytte til de forskellige holdninger og vise interesse for de mennesker, som samles i Roskilde men altid med Kristus i centrum. Helt konkret foregår det på den måde, at rummet er åbent for alle, det meste af dagen. På bestemte tidspunkter, er der en samling, og her læses en bibeltekst, synges og alle kan fortælle lidt om deres trosvandring. Begrebet "centeret set" er et omdrejningspunkt i Kirke på Vej. Det betyder at det afgørende er ikke, hvor meget man ved om Jesus, men det som betyder noget er ens relation til Jesus, og hvordan man vandrer hen imod ham (PT73, PT74).

Rent ledelsemæssigt er der et særligt fokus på begrebet *sammen*. Tingleff som er leder, faciliterer, at andre kan høre fra Gud. (PT22) Samtidig indebærer det også, at roller deles ud. F.eks. at holde andagt eller stå for "Ordet på Bordet". Det "*...udvisker skellet mellem præst og menighed, for her er vi alle sammen menighed*" (PT23) Det betyder at den pastorale rolle er fordelt, idet der ikke er nogen præst i fællesskabet. Alle er menigheden.

Ledelsen af fællesskabet udvælger praksisserne for miljøet, så man har Kristus i centrum, rummer mange forskellige mennesker, man kan dele tro med hinanden, man synger sammen, læser i bibelen og man beder sammen (PT22, PT31, PT73, PT74, PT81).

I lederskabet beskriver Tingleff, at han bruger sig selv og relationerne er vigtige for ham i lederrollen. Relationen til Gud og relationen mellem mennesker og bevidsthed omkring tid er vigtig for ham. Han er bevidst om at have ekstra plads i kalenderen til hvis, der opstår noget uventet (PT80,PT81).

At være sammen er en praksis i Kirke på vej som forbinder det at høre og handle. Det er en praksis som står i modsætning til det at gå alene og i lederskabet spiller det en stor rolle at være sammen. Sammen betyder også for Kirke på vej, at der ikke er præster.

3.1 Frans af Assisi

Frans af Assisi lever efter en personlig omvendelse med fokus på at praktisere evangeliet både i relation til at genopbygge kirkens forfald rent fysisk, men også åndeligt i forhold til fattige og svage i samfundet. Frans af Assisi vil "*Leve efter evangeliet, d.v.s. i Fattigdom, Arbejde og Bøn*" (Jørgensen, 2017,3.bog, V,3) og hans praksisser som tager udgangspunkt i

Matt 10, hvor Jesus udsender de 12 disciple er interessante i relation til praksisserne i Kirke på vej (Storm-Olsen, 2004, 34-40, Jørgensen 2017, 2.bog, II, 5-12).

I det følgende vil jeg gennem beskrivelser af Frans af Assisis liv, redegøre for hans praksisser, som har relevans i forhold til sammenligningen med Kirke på Vej.

3.2 I fattigdom

Allerede da Frans af Assisi er i en ung alder, før hans omvendelse og mens han lever et liv overgivet til venner og fester, har han modsat andre rige folk en praksis for at give penge til ikke blot sine venner, men også til de fattige. Der fortælles om en episode, hvor han i sin fars købmandsbutik en dag har alt for mange kunder, der skal ekspederes og derfor afviser en tigger. Efterfølgende fortryder han bitterligt og lover sig selv ikke at gentage dette (Jørgensen 2017, 1.bog, II, side 5-6).

Før hans omvendelse fylder vennerne meget af hans liv, men efter omvendelsen er de byttet ud med de fattige. Han er optaget af at være sammen med dem, afhjælpe deres sult, støtte og opmuntre dem. (Jørgensen 2017, 1.bog, V, s.2)

Frans af Assisi går meget langt i det at hjælpe de fattige. Det er ikke bare overskuddet men det er alt hvad han har, han giver: *“Mødte han paa Gaden en tigger, der bad om Almisse, gav han ham hvad han havde paa sig af Penge. Men var pengene sluppet op gav han sin Hat, sit Bælte; enkelte gange naar han slet ikke havde andet, førte han enddog den fattige med sig til et afsides sted, trak dér Skjorten af og gav ham den.”* (Jørgensen 2017, 1.bog, V, s. 2)

Det vigtige for Frans af Assisi og for hans brødre er at eje som lidt som muligt, så man sætter sig selv fri for bekymringer og kan leve frie som fugle, i en tak til Gud for hans gaver og med en lovsang i livet over hans skønhed. Det er Frans af Assisis direkte kald fra Gud og det er altafgørende for ham og hans brødre at efterfølge dette, også når det er udfordrende og medfører prøvelser og lidelser (Jørgensen 2017, 2.bog, II,1-4).

Efter af Frans af Assisi har et offentligt opgør med sin rige fader, hvor han tager afstand fra faderen, og bekender Gud, som sin sande far, breder biskoppen sin kappe om Frans af Assisi og tager ham til sig. Han er nu af en kirkens mænd. En Guds mand og har opnået det, han gik efter, det han følte så stærkt et kald til: at være nøgen, fattig og lidende, fordi Jesus var nøgen, fattig og lidende (Jørgensen 2017, 1.bog, VII, 1-4).

Det at leve i fattigdom og at give alt hvad man ejer til andre bliver en af de vigtigste praksisser for Frans af Assisi. Han ikke bare tænker på de fattige og gør godt for dem, men forlader sin rigdom, sin familie, sit liv som almindelig borger og bliver en af de fattige, for at kunne nå dem med Guds rige. Han sætter dermed også sig selv i frihed for verdens bekymringer.

I det at leve afsondret fra verden og dens rigdomme, søger han mere og mere Gud og bønnen er en anden vigtig praksis for Frans af Assisi.

3.3 Bøn

I den første periode efter Frans af Assisi har vendt sig væk fra sin tidligere livsstil med vennerne, tilbringer han tiden enten alene i bøn eller ved at bygge kirkerne op. Han bruger en afsides klippehule til at bede i. Frans af Assisi har en længsel efter at kende Guds vilje for hans liv og hans bøn centrer sig særligt om, hvad Gud vil, at han skal gøre (Jørgensen 2017, 1.bog, VI, 1-2).

For Frans af Assisi er det vigtigt at spørge Gud til råds i alle ting. Brødrene og ham søger kirken for at læse i messebogen, når de har konkrete spørgsmål til Gud, de søger afklaring omkring (Jørgensen 2017, 2.bog, I, 2-3).

Fra en af de første biografier af Frans af Assisi, siges det, at han “...*stolede aldrig paa sin egen indsigt, men spurgte i Bønnen Gud til Raads i alle Ting*” (Jørgensen, 2017, 2.bog, III,2)

I årene 1211-1212 tager Frans af Assisi på den store Missionsrejse. I det omvandrede liv, hvor han går fra by til by og kalder til omvendelse, oplever han også, at det er udfordrende at holde fast ved troen. Frans af Assisi søger ensomheden i perioder, hvor han oplever berømmelsen. Han trækker sig helt væk i øde egne i lange perioder og oplever i disse fasteperioder også fristelsen til at opgive livet i fattigdom og overgivelse til Gud, få sig en kone og et almindeligt liv. Da tugter han sig selv endnu hårdere, og vinder derved over sine egne fristelser (Jørgensen 2017, 3.bog, I, 3-4).

3.4 I mission sammen

Det er ved en Matthiasmesse i Portiuncula i februar 1209, at læsningen af dagens evangelium bliver skelsættende for Frans af Assisi, da indtil denne dag har set sin primære opgave som en bedende fattig, der bygger kirken op, til at være apostel og evangelist. Efter læsningen af

Matt 10,7-13 og præstens udlæggelse af ordet, fortæller flere kilder, at han udbryder: *“Dette er hvad jeg vil, dette er hvad jeg af al min Ævne ønsker at efterleve.”* (Jørgensen, 2017, 1.bog, VII)

Det første, han gør efter at være kommet ud af kirken, er at han lægger sine sko, kaster sin stav fra sig, lægger sin overkjortel og sit bælte og tager i stedet et reb om livet og går barfodet ud i verden for at bringe Herrens fred til alle, der vil tage imod.

Mattæus kapitel 10 er teksten om udsendelsen af de tolv apostle, som skal gå til byerne og prædike, at Himmeriget er kommet nær. De skal helbrede de syge, opvække de døde, gøre spedalske rene og drive dæmoner ud. De skal ikke skaffe sig ejendele, og de skal ønske fred for huset. Det er altså forkyndelse, helbredelse af syge, ikke at eje noget og at ønske fred, der bliver Frans af Assisis praksis for resten af hans liv (Jørgensen 2017, 1.bog, VII, 7-9).

Frans af Assisi tager det meget bogstaveligt teksten fra Matt 10 og det ikke at eje noget falder i tråd med, at han i forvejen praktisere at leve i fattigdom.

Det der ændres, efter at Mattæus kapitel 10 har talt så levende og direkte til ham, er at han nu går omkring i gaderne og hilser det almindelige folk med et “Herren give dig fred”. Han forkynder fra trappetrin, freden med Gud gennem overholdelse af budene, fred med mennesker ved at leve et godt liv og fred med sig selv ved at vide, at man gør det rigtige. Han er iklædt sine grå klæder, med hættten over hovedet og et reb om livet og i sine bare fødder; det enkle og fattige har han taget til sig fuldt ud.

Det, at Frans af Assisi ikke længere holder sig for sig selv, men nu deler evangeliet med andre gør, at han begynder at få sig tilhængere, der vil følge efter ham. En slags disciple eller brødre (Jørgensen 2017, 2.bog, I,1-2). Brødrene deler sig op to og to, når de går ud og forkynder. Når de kommer til en by og ser en kirke eller et kors, bøjer de sig og beder en bøn. De stiller sig op på torvet og synger lovsange til Gud. De bliver ikke taget ligegodt imod alle steder og må gennem hårde prøvelser øve sig i tålmodig (Jørgensen 2017, 2.bog, I, 5-6)

Frans af Assisis simple levereregler og virke som evangelist i fattigdom, bliver godkendt af Paven Innocens den tredje, ved at denne får en drøm om Frans af Assisi, og oplever drømmen, som en bekræftelse på, at Frans af Assisis kald er fra Gud og må godkendes (Jørgensen 2017, 2.bog, II, 5-12).

3.5 Delkonklusion

Jeg er i de første to kapitler kommet frem til Kirke på Vejs praksisser for mission, som er at høre, handle og at gøre det sammen. Høre dækker over at lytte til Gud, lytte til menneskers drømme og længsler og at høre sammen i en gruppe. Handle dækker over at gøre det som Gud kalder en til. Det er at gå ud sammen, bede for en by, møde mennesker og finde et fredens hus, hvor man kan være og forkynde og praktisere Guds rige. Det er en vigtig praksis for Kirke på Vej at de gør det sammen og ikke alene. Det gælder, når man hører og handler og det kommer til udtryk i lederskabet.

Frans af Assisi har praksisser for at leve i fattigdom, i bøn og i mission sammen med andre brødre. Han er meget konkret omkring det at give til de fattige og forlader sin egen rigdom, for at blive som de fattige. Han har daglige rytmer for bøn, alene og sammen med brødrene og forkynder evangeliet for mennesker på gaden.

De tager begge udgangspunkt i Jesus udsendelse af disciplene dog med reference til henholdsvis Luk 10 og Matt 10.

Jeg vil i det følgende kapitel lave en sammenligning mellem Kirke på Vej og Frans af Assisis praksisser.

4.1 Sammenligning mellem Kirke på Vej og Frans af Assisi

Kaldet til at gå ud og forlade sin kultur er hos både Kirke på Vej og Frans af Assisi skelsættende for begyndelsen af deres virke. Det er afgørende for Kirke på Vej at være der, hvor mennesker er og blive en del af deres kultur for at kunne forkynde dem evangeliet. Det er det samme for Frans af Assisi, der forlader sin rige tilværelse for selv at blive en fattig for dermed at kunne dele evangeliet med de fattige. Det handler om at forlade en kultur og blive en del af en anden kultur, hvor de samler almindelige mennesker og forkynder evangeliet for dem i deres kultur. Det være sig på gaden, som er tilfældet for Frans af Assisi eller en aftenskole, som er af en kulturene, hvori Kirke på Vej befinder sig.

Frans af Assisi handler meget konkret og vedvarende på det at give til de fattige og selv at leve i fattigdom. Han gør det grundigt og det er en markant ændring fra hans tidligere livsførelse. Det samme kan også siges om Kirke på Vej, der ikke vil blive indenfor kirkens mure, men vil helt ud, forlade kirkekulturen og blive en del af andre kulturer i byen.

For både Kirke på Vej og Frans af Assisi er bøn en praksis, som fylder meget i deres virke. Det er vigtigt for Kirke på Vej at lytte til Gud, vide hvad han gør og hvad han kalder til, for

derefter at kunne handle på det. For Frans af Assisi kommer bønnen til udtryk gennem de praksisser, han har for at gå alene ud i klippehuler og bede til Gud og han er, som Kirke på Vej også er, optaget af at høre Guds vilje for hans liv.

Kirke på Vej og Frans af Assisi har begge som formål eller som kald at være i mission og tager begge udgangspunkt i Jesu udsendelse af sine disciple. De er fælles om at have praksisser for at gå ud to og to og forkynde og praktisere Guds rige. Kirke på vej praktisere det at finde et fredens hus og forkynde evangeliet der, hvor imod Frans af Assisi bruger gader, trappetrin og det offentlige rum.

Der, hvor den største forskel er på Kirke på Vej og Frans af Assisi, er som jeg ser det, er selve forkyndelsen. Kirke på Vej lytter efter længslernes hos mennesker, og ser det som en længsel efter Gud og det giver dem mulighed for at forkynde og praktisere Guds rige. Frans af Assisi forkynder, at man skal overholde budene, leve et godt liv med fred mellem mennesker og fred med sig selv, fordi man gør det rigtige.

5.1 Kirke og Mission

På baggrund af Hans Raun Iversen og Harald Hegstads arbejde med kirkens mission vil jeg gøre rede for, hvori kirkens mission i dag kan se ud. Dette gør jeg for at sammenholde det med Kirke på Vejs praksisser for mission. Når jeg netop anvender Iversen og Hegstad er det fordi, de har beskæftiget sig med dansk kirkeliv og mission gennem de sidste årtier.

Raun Iversen og Hegstad har interessante perspektiver på nutidens kirkeramme og den mission, der kan bedrives inden for denne ramme.

Iversen udtaler for det første, at evangeliet må være for alle slags mennesker, og at kirkens opgave er at være med i Guds mission. Han udtrykker ”...*budskabet om Jesus Kristus som Gudsrigets herre må komme så tæt på alle salgs mennesker omkring os, at det bliver en reel mulighed for dem, at orientere deres liv ud fra dette budskab.*” (Iversen, 2014, 23)

For det andet trækker Iversen en stor undersøgelse om europæernes tro (<https://www.religion.dk/religionsanalysen/danskerne-sætter-pris-på-en-ikke-autoritær-kirke>, d.10.5 2018) frem, hvorfra han redegøre for at danskerne har stor tillid til Folkekirken, men de bruger ikke kirken til spørgsmål om moralitet, familieliv og åndelighed, sammenlignet med de nordiske lande. Ifølge Iversen har danskerne tillid til folkekirken og bruger trofast kirken, hvorfor Folkekirken er en oplagt ramme for mission (Iversen, 2014, 19-20).

For det tredje slår Iversen fast, at når kulturkristne (dem der kommer, fordi de får et godt tilbud), kirkekristne (f.eks. konfirmander) og karismatisk kristne (ildsjæle) kan mødes og dele trosholdninger på lige fod med hinanden, er der mulighed for mission. Han appellerer til, at ildsjælene bliver i Folkekirken og er med til at forny kirkens former og bidrager til fællesskabet, som er afgørende for Folkekirken (Iversen, 2014, 33-36).

Harald Hegstad og beskriver i sin artikel spændingen og synergien mellem kirken og mission. De er modsætninger idet kirken er stabil og mission er udfordrende. De er forbundet, fordi kirken opstod udad mission og kirkens rolle stadig er at være i mission (Hegstad, 2014, 84-85).

Hegstad udtaler for det første, at det er vigtigt at vi har en dynamisk kirkeforståelse med et eskatologisk perspektiv. Han mener, at når Jesus forkynder, at Guds rige er kommet nær, er det et *allerede* og *endnu ikke*. Det er allerede sket, fordi Jesus er kommet, og han er os nær, men det er endnu ikke, fordi Gudsriget først kommer fuldt ud ved Jesu genkomst. Heri må kirken være med sit væsen og sin forkyndelse. Kirken er ikke Guds rige, men oplever at Jesus kan være til stede i ord og kraft. Det er et allerede. Guds rige er ikke en statisk størrelse eller et sted, hvor man skal ind i, men en dynamik mellem Jesus og os. Guds rige opmuntrer og bekræfter til tro og udfordrer til overgivelse og omvendelse for os alle og denne dynamiske tilgang til kirke har et opgør mellem et *udenfor* og et *indenfor*. Guds rige må tale til os alle på lige fod (Hegstad, 2014, 89-92).

For det andet foreslår Hegstad, at vi kan lære af Church of England, som de sidste år har gået fra at have et medlemsandel lignende Danmark, til at være en minoritetskirke. De har været nød til at gå fra vedligeholdelse til at være i mission og har afsat ressourcer og opsamlet erfaringer på det, at være i mission. Det handler om at kunne slippe kirkekulturen og turde at være i den kultur, man gerne vil nå, og forme kirke der. Hegstad beskriver det sådan: "*Ikke minst dreier det seg om en radikal kulturbevissthet. Mange av de tradisjonelle kirkelige struktur ble til i en annen kulturell og samfunnsmessig kontekst. Når konteksten endres må også måten at være kirke på, endres.*" (Hegstad, 2014, 94)

6.1. Diskussion

Jeg har beskrevet Kirke på Vejs praksisser og sammenlignet dem med Frans af Assisi, og nu vil jeg diskutere, hvilken betydning Kirke på Vej har for kirkens mission ud fra Iversens og Hegstads synspunkter omkring kirke og mission i dag.

Først og fremmest er det vigtigt at nævne, at både Iversen og Hegstad mener, at mission bedst sker ud fra Folkekirken. Kirke på Vej har til formål at eksperimentere med kirkeformer udenfor kirken, men som en del af Folkekirken.

Iversen udtrykker, at det er kirkens opgave at være med i *Guds mission*. I Kirke på Vej er Guds mission grundlaget for praksisserne at høre, handle og gøre det sammen. De vil lytte til Gud, stille Gudspørgsmål, lytte til menneskers længsler, som et udtryk for, at Gud allerede gør noget i mennesker i forvejen, og det vil de handle på ved at praktisere og forkynde at, Guds rige er kommet nær.

Iversens udtaler, at det er vigtigt, at evangeliet må komme tæt på, så mange mennesker som muligt, og det er netop Kirke på vejs formål, at ville være kirke i forskellige miljøer og at komme tæt på mennesker, der ikke kommer til kirken. Kirke på Vej møder mennesker gennem aftenskole og Sankt Hans hospital, bliver en del af kulturen der og forkynder evangeliet. Folk fra gaden kommer ind til deres samlinger med bøn og bibellæsning, uden at have særlige kirkelige erfaringer.

Iversen beskriver danskernes tillid Folkekirken som en stor fordel for mission. Kirke på Vej er en del af Folkekirken i et tæt samarbejde med biskoppen i Roskilde Stift og på denne måde har de også del af danskernes tillid. Kirke på Vej forsøger gennem praksisserne for bøn, bibellæsning og det at dele tro, at skabe et fællesskab, hvor Jesus er i centrum, og hvor alle kan høre fra Gud. Det kan ses som et forsøg på, at nå danskerne med åndelige spørgsmål, som netop er det, som danskerne ikke oplever at få svar på i kirken.

Iversen mener, at for at være i mission er det vigtigt, at vi deler trosholdninger med hinanden, uanset hvordan vores forhold til kirken er. Kirke på Vej har fællesskab med mennesker med meget forskellig tilknytning til kirken. De skaber rammerne, for at alle mennesker uanset erfaringer for tro og kirke, kan mødes og dele tro. For Kirke på Vej handler det ikke om, at vide noget om Jesus, men om ens forhold til ham og om at dele det man hører fra Gud med hinanden. De har en "centeret set" tilgang og derfor er konstellationen med kulturkristne, kirkekristne og karismatisk kristne i sig selv en modsætning, da katagorierne er i forhold til kirken og ikke i forhold til Jesus.

Hegstad beskriver, at der er en spænding og en synergi mellem kirke og mission. Det er for mig at se et udtryk for spænding, når Tingleff i sin beskrivelse af Kirke på Vejs begyndelse må forlade kirkekulturen for at være i mission. Og udtryk for synergi, når Roskilde Stift står bag Kirke på Vej som et initiativ for mission i stiftet.

Hegstad argumenter for at vi må have en dynamisk tilgang til kirkeforståelse, hvor der ikke er et udenfor og indenfor, men Jesus i centrum, der taler til os alle hver især og bekræfter troen hos os, og udfordre os til omvendelse. Kirke på Vej har til deres samlinger en praksis for at alle kan komme til orde med alle holdninger, men Jesus sættes i centrum, som den alle kan lytte til. Det er lederopgaven at sætte disse rammer for et miljø, hvor det er vigtigt at alle kan høre fra Gud og det er ham vi relaterer os til.

Kirke på Vej spørger efter menneskers længsler, som et udtryk for at Gud allerede er i gang i os alle sammen. I længslerne kan man forkynde, at Guds rige er kommet nær, men længslerne rummer også et endnu ikke, i det det er længsler og ikke allerede opfyldte ønsker.

Hegstad nævner England som et eksempel på, hvordan det er lykket at flytte fra vedholdenhed til mission, og det er netop der, Kirke på Vej blandt andet har noget af sin inspiration fra. Tingleff nævner, at det er en model, man konkret arbejder frem efter i Roskilde Stift, at der både skal være ressourcer til det almindeligt kirkelige arbejde og til at eksperimentere med kirke udenfor murene. Kirke på vej er ikke en kopiering af Fresh Expression of Church, og Hegstad påpeger, at man ikke bare kan overføre et eksperiment til en anden kultur, men at man kan lade sig inspirere.

Hegstad afslutter sin artikel med at pointere, at vi må turde slippe kulturen for kirke, for når vores samfund er ændret må vores kirke også ændres. Kirke på Vej har forladt kirkekulturen og startet forfra med et kald og praksisser i det at høre, handle og sammen, fordi Gud er i mission, og de ønsker at følge ham udenfor kirkemurene.

7.1. Metodekritik

Jeg har valgt at lave et interview til besvarelse af min opgave, da Kirke på Vej stadig er så nyt, at der er ikke findes tilstrækkelig litteratur om projektet. Ifølge Brinkmann og Kvale er det at udføre et interview et håndværk, som kræver erfaring, og det er vigtigt at have et godt kendskab til det faglige område samtidig med at kunne holde sig distanceret til emnet. Jeg har ikke før lavet et interview, så mine erfarringer med denne form for kvalitativ forskning er

lille. Hvis jeg skulle lave det igen, ville jeg være mere struktureret og have en mere tydelig tilgang til spørgsmålene. Min fordel har været, at jeg selv arbejder i Kirke på Vej og ved meget om emnet, og ved hvad der er oplagt at spørge ind til. Mit kendskab kan også været en ulempe for den objektive tilgang, som jeg har forsøgt at have igennem besvarelsen af opgavens problemformulering.

Jeg har brugt Johannes Jørgensen som kilde til mit afsnit om Frans af Assisi. Han er funderet i de oprindelige kilder, der er omkring Frans af Assisi, og jeg har fundet ham grundig i sin tilgang. Han har en narrativ skrivestil, hvilket jeg har ført med i mit afsnit.

Jeg har i opgaven valgt at diskutere Kirke på Vejs betydning for mission ved hjælp af synspunkter omkring kirke og mission af Hans Raun Iversen og Harald Hegstad. Man kunne have valgt udenlandske teologer, som ville være mere sammenlignelige med Kirke på Vej, men jeg har netop valgt danske teologer, da jeg fandt det interessant at diskutere Kirke på Vejs betydning for mission i en dansk kontekst.

8.1. Konklusion og perspektivering

Det har i denne opgave været mit mål at belyse, hvordan Kirke på Vejs praksisser kan sammenlignes med Frans af Assisi praksisser, og hvordan Kirke på Vej har betydning for kirkens mission.

Jeg er kommet frem til, at Kirke på Vej har praksisser for at høre, handle og gøre det sammen for at være i mission og at de er sammenlignelige med Frans af Assisi, idet han også var optaget af at høre fra Gud og handle på det sammen med de brødre, der sluttede sig til ham. De har begge et apostolisk kald til mission, som de handler på i samarbejde med den etablerede kirke. Begge møder mennesker på gaden eller i andre miljøer end kirken og forkynder og praktisere Guds rige der.

I forhold til Kirke på Vejs betydning for kirkens mission, som jeg har sammenholdt med synspunkter fra Iversen og Hegstad er jeg kommet frem til at Kirke på Vej med fordel er en del af Folkekirken. De har fokus på, at nå de mennesker, der ikke kommer til kirken og Roskilde Stift eksperimenterer med at være i mission for at få flere erfaringer til at dele videre af. En af erfaringerne som Kirke på Vej bruger i deres praksisser for at være i mission er at møde mennesker i længslerne og forkynde Guds rige allerede og endnu ikke der. Kirke på Vej aflægger med fordel deres egen kirkekultur og møder mennesker fra andre miljøer, hvor de får mulighed for at forkynde evangeliet i deres miljø.

Kirke på Vej er inspireret af Fresh Expression of Church i England og ser det som en mulig model at arbejde efter i Roskilde Stift.

Når man diskuterer Kirke på Vejs betydning for mission med synspunkter fra Iversen og Hegstad virker det på en måde, som om det er to forskellige verdener. Kirke på Vej er i denne sammenhæng noget helt nyt. Og på den anden side, virker det som om Kirke på Vej er gammelt, idet det har været muligt at sammenligne Kirke på Vej med Frans af Assisi. Det ser ud som Kirke på Vej åbner dørene op for en ny måde at tænke kirke og mission på, og hvordan spiller det sammen med den etablerede kirke? Der er en synergi mellem Kirke på Vej og Folkekirken, men også en spænding idet at Kirke på Vej eksperimenterer med helt nye former for kirke. Spændende at se hvordan vejen frem ser ud for Kirke på Vej.

9.1 Litteraturliste

Dansk Missionsråd, 2013. *Sammen for livet. Mission og evangelisering i ændrede landskaber*. Frederiksberg, Dansk Missionsråd. (46 sider)

Hegstad, Harald. 2014. "Misjonerende folkekirke. Selvmotsigelse eller mulighed?" *Ny Mission* 26 (84-96)

Iversen, Hans Raun. 2014. "Folkekirken som missionsmodel." *Ny Mission* 26 (23-38)

Jørgensen, Johannes, 1907 og 2017: *Den hellige Frans af Assisi*. E-bog, format EPUB 3,0, Lindhardt og Ringhof (180 sider)

Kvale, Steinar og Svend Brinkmann, 2015: *Interview. Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*, København: Hans Reitzels Forlag (side 177-196, 235-247, 249-284)

Storm-Olsen, Anne Merete, 2004. "Ligheder og forskelle mellem Benediktinerreglen og Franciskanerreglen", *RIDS nr.157*, Københavns Universitet. (34 sider)

http://engerom.ku.dk/forskning/nye_publicationer/udgivelser/rids/rids_op_157_2004.pdf

Materiale fra hjemmeside (ialt 27 sider)

Christensen, Nikolaj. 2008. "Frans af Assisi 1181-1226" Set den 10. maj 2018 <https://www.kristendom.dk/troens-hovedpersoner/frans-af-assisi-1181-1226>

Johansen, Tobias Stern. 2010. "Ny Formand: Mission vil altid være dialog" Set den 10. maj 2018

<https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/ny-formand-mission-vil-altid-være-dialog>

Jørgensen, Jonas Adelin. "Danskerne sætter pris på en ikke autoritær kirke" Set den 10. juni 2018.

[https://www.religion.dk/religionsanalysen/danskerne-sætter-pris-på-en-ikke-autoritær-kirke,](https://www.religion.dk/religionsanalysen/danskerne-sætter-pris-på-en-ikke-autoritær-kirke)

Larsen, Kurt E. "Menighedens liv og vækst / Kirkekundskab" Set den 1. maj 2018.

https://emf.teologi.dk/pluginfile.php/18609/mod_resource/content/1/Kursusbeskrivelse.%20Menighedens%20liv%20og%20vækst%2C%20Kirkekundskab.pdf

Tingleff, Peter; "Drømme og Inspiration." Set den 8. maj 2018 <http://www.kirkvej.dk/os/1>

Tingleff, Peter; "Kirke på vej- hvorhen?" Set den 8. maj 2018 <http://www.kirkvej.dk/baggrund/retning>

Tingleff, Peter; "Kirke på vej, Info i pdf-format" Set d. 10. juni 2018 <http://kirkvej.dk/files/kirkvej.pdf>

Hjælpemidler:

Bibelen. Den hellige Skrifs kanoniske Bøger. Autoriseret af Hendes Majestæt Dronning Margrethe II. 1992. København: Det Danske Bibelselskab.

Den Danske Ordbog, Moderne Dansk Sprog; (<http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=praksis> 8/5 2018).

Kursets pensum:

Andersen, Erling. 2007: "Ledelse i praksis", i: Helle Christiansen og Henning Thomsen (red.):

Pastoralteologi, Frederiksberg, side 163-174 (12 sider).

Andersen, Leif. 1997: "Jordens største under", i Andersen et al. (red): *Jordens største under*, København, s. 7-27 (21 sider).

Betænkning 1544. 2014: *Folkekirkens Styre. Betænkning for Udvalget om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken*, Kirkeministeriet, s. 149-190 (42 sider).

Betænkning 1564. 2017: *En samlet lovregulering om andre trossamfund end folkekirken*, Kirkeministeriet, side 27-48 (22 sider).

Brunes, Steffen. 2007: "Præsten som personaleleder", i: Helle Christiansen og Henning Thomsen (red.): *Pastoralteologi*, Frederiksberg, side 175-184 (10 sider).

Den danske folkekirkes bekendelsesskrifter, *Confessio Augustana*, artiklerne 4-5, 7-8, 14-15. (www.folkekirken.dk).

Flemestad, Roald Nikolai. 2014: "Livet i nåden og nådegaverne", *Dansk Tidsskrift for Teologi og Kirke* 41 (4), side 323-332 (10 sider (inkl. responsum)).

Grane, Leif. 1976: *Confessio Augustana*, 3. udg., København, artiklerne 4-5, 14-15 (side 40-60, 127-139) (34 sider).

Grevbo, Tor J. S. 2007: "Presten som leder", i: Helle Christiansen og Henning Thomsen (red.): *Pastoralteologi*, Frederiksberg, side 145-162 (18 sider).

Harbsmeier, E. og Iversen, H. R. 1995: *Praktisk teologi*, Frederiksberg, side 31-64, 424-457 (68 sider).

Iversen, Hans Raun. 2008: "Kulturkristendom, kirkekristendom og karismatisk kristendom", (1999), i Hans Raun Iversen: *Grundtvig, folkekirke og mission*, København, side 185-215 (31 sider).

Jørgensen, Jørgen. 2016: ”Menighedsliv baseret på nådegaver”, i: Jørgen Jørgensen: *Nådegaver i brug*, Christiansfeld, side 145-154 (10 sider).

Kaltoft, Jens. 1997. "Menighedstjenester og -strukturer i Ny Testamente", i Andersen et al. (red.): *Jordens største under*, København, s. 28-49 (22 sider).

Larsen, Kurt E. 2007: *Fra Christensen til Krarup. Dansk kirkeliv i det 20. århundrede*, Fredericia, s. 137-169, 219-241 (56 sider).

Munch, Morten. 2009. "På sporet af kirkens identitet og opgave - et teologisk efterskrift", i M. Munch (red.): *Hvad skal vi med kirken?*, Christiansfeld, side 133-146 (14 sider).

Nissen, Karsten. 2012: ”Folkekirken – sendt til det danske folk”, i Jeppe Bach Nicolaisen (red.): *Missional kirke - en introduktion*, Fredericia, side 89-110 (22 sider).

Pedersen, Inge Lise. 2007: ”Grundtvig og grundtvigianismens bidrag til dansk kirkeliv”, i: Helle Christiansen og Henning Thomsen (red.): *Pastoralteologi*, Frederiksberg, side 59-72 (14 sider).

Prenter, Regin. 1978: *Kirkens lutherske Bekendelse*, Fredericia, side 77-93 (17 sider).

Scobie, Charles. 2003. *The Ways of Our God: An Approach to Biblical Theology*, Grand Rapids, side 269-297, 469-508, 591-608, 613-651 (126 sider).

Skjevesland, Olav. 1976. *Kirken i det nye testamente*, Oslo, side 109-126 (18 sider). Wisløff, C. F. 1985: *Martin Luthers teologi*, Hillerød, side 145-159 (15 sider).

BILAG 1:

Interviewguide:

Jeg har valgt det semistrukturerede livsverdens interview. Mine spørgsmål er en guide, hvor jeg sikrer mig at komme omkring de emner, som jeg har fokus på i min opgave.

Spørgsmålene er formuleret, men følges ikke stramt. Det er altså en oversigt over emner og mulige spørgsmål.

Jeg starter med en briefing hvor ”Intervieweren definerer situationen for interviewpersonen, fortæller lidt om formålet med interviewet, hvad lydoptageren skal bruges til osv., og spørger, om interviewpersonen har nogen spørgsmål, inden de starter interviewet.” (Kvale 2015, 183) og der afsluttes med en debriefing. Der spørges, til hvordan oplevelsen var, om

der er yderligere kommentar og interviewerens fortæller, hvad hun har lært af interviewet. Har du spørgsmål eller kommentar? (Kvale, 2015,183-184)

1. Prøv at fortælle mig, hvordan det startede med initiativet Kirke på vej? Vil du fortælle mig **din historie**?
 - 1.b.Hvordan oplevede du **kaldet** til det du laver nu?
2. Prøv at fortælle mig om en helt almindelig **arbejdsdag** i Kirke på vej? / Hvordan bruger du **din tid** i Kirke på vej?
3. Hvad er **vigtigt** for dig i dit arbejde?
4. **Hvem** er med i Kirke på vej og hvordan kommer man med?
5. Kan du beskrive det **fællesskab** der er mellem jer der er med i Kirke på vej? Hvordan ser det ud i praksis?
6. Hvordan tænker du om **lederskab** i Kirke på vej?
7. Hvad tænker du om **mission**?
8. Hvordan **praktiserer I mission**?

Der afsluttes med en debriefing. Der spørges, til hvordan oplevelsen var, om der er yderligere kommentar og interviewerens fortæller, hvad hun har lært af interviewet. Har du spørgsmål eller kommentar? (Kvale, 2015,183-184)Interview med Peter Tingleff d.23.maj 2018

BILAG 2:

Interview med daglig leder af Kirke på Vej, Peter Tingleff. Optaget den 16.maj 2018.

NLN1: Peter, jeg har hørt din historie et par gange, men jeg vil faktisk gerne have at du fortæller det. Hvordan startede det? Din vandring i hvordan det startede, at du før var en folkekirkepræst og nu arbejder du i Kirke på vej. Den historie.

PT1: Ja. Jeg har været præst i Karlslunde Strandkirke i en del år og er rigtig glad for det. Et dejligt sted at være præst. Jeg har altid haft noget, som har drevet mig i arbejdet og det har været mission faktisk. At sætte kirken fri til at være i mission. Det kan jeg fortælle meget om, hvorfor det er sådan, men der er forskellige ting, der har gjort det. Jeg har altid haft en drøm om, at kirken skulle blive noget, der lignede Jesus. Så det har drevet mig. Det har

drevet mig i mine prædiker og alt sådan noget der. Men det, der så sker er, at jeg en nat har en drøm, som du måske har hørt før.

NLN2: Hm..

PT: Men det jeg drømmer er, at jeg er på en kristen lejr, tror jeg det er, og det er faktisk rigtig dejligt at være der. Det er folk, man kender. Det er fint. Og så pludselig ændrer stemningen i lejren sig meget markant, og så bliver jeg og en anden ført frem i midten af lejren, og der er sådan en pool med meget meget iskoldt vand i. Som er så koldt, at når man nærmer sig det, det kan jeg mærke i drømmen, er der lange istapper som stikker ind i kroppen, sådan føles det når man kommer tæt på. Og vi kommer hen og vi står rundt om den der pool og folk tager stilling rundt om og kigger. Og så ser jeg at, den anden person bliver ført frem og så bliver han skubbet i vandet og jeg ser hvordan han kæmper for sit liv, og hvordan folk stille og roligt skubber ham ned, hvis han prøver at kravle op, og det er ikke fordi de ser onde ud, men det er bare sådan det er, og han drukner og så kan jeg jo fornemme i drømmen, hvad der nu skal ske. Og så lige som, at jeg skal blive skubbet i, vender jeg mig om og så slår jeg, som jeg aldrig har slået før. Ligesom sådan et supermandsstød. Ham som skulle skubbe mig i. Og han forsvinder. Fordufter og jeg ved ikke hvor han bliver af. Og så baner jeg mig vej væk fra poolen. Og det er ligesom, at man skal bane sig vej. Folk synes, at jeg har opført mig mærkeligt. Sætter mig et eller andet sted og så går det op for mig, at lejren er i oprør på grund af mig. Det jeg har gjort. Og jeg forstår det ikke, for jeg synes at det er dem der er mærkelige. Og så opdager jeg at der er et sådan hegn rundt om lejren, det har jeg aldrig tænkt på før i drømmen. Men der er hegn, sådan et trådhegn rundt og så tænker jeg; det er da egentligt sjovt. Men hvad skal jeg egentligt gøre. Og så opdager jeg at der er hul i hegnet og at der er en anden side. Men jeg må hellere gå tilbage. Det er nok alligevel... hvad skal jeg? Drømmen ender med at jeg går igennem det der hul i hegnet og ved at der ikke er nogen vej tilbage. Og så vågner jeg op og skriver det op på min telefon kl.2 om natten. Og ja, jeg er på en konference med to andre fra min kirke. En fru Leinum Nørgaard og en Lisbeth og vi er på en konference sammen og så fortæller jeg det om morgenen og så siger.. Og i øvrigt. Jeg har sådan i mit baghoved, da jeg vågner Lukas kapitel 10. Der er noget med det. Nå men jeg fortæller drømmen og så siger Nina, at hun har haft en drøm der passer... der faktisk er helt overensstemmende. Hvor hun drømmer, at hun er i en situation i kirken og hun arbejder, som sognemedhjælper og hun har med børnene at gøre, legestue. Og det sammen sker næsten, at det som er en behagelige situation og hun oplever, at hun må være voldelige og flygter ud. Eller forsvinder ud af rummet. Og vi tænker: Det er da mærkeligt. Men egentligt tænker vi

ikke så meget mere over det der. Tror jeg ikke. Men så er der en formiddag på det stævne, hvor man kan gå og snakke med Gud. Og jeg går og snakker med Gud om, hvad i al verden... For første gang i mit liv og eneste gang indtil videre, tænker jeg at en drøm betyder noget. Og det at jeg ret hurtig synes at Gud siger er at det har at gøre med et apostolisk kald til at gå udenfor lejren med Lukas 10 som bagage.

NLN3: Kommer Lukas 10 bare der eller har du haft den før?

PT3: Den havde jeg haft før. Det er en jeg har været optaget af før.

NLN4: så nu bliver du opmærksom på...

PT4: Ja, men ikke så meget som det så ender med at blive. Men det er en tekst jeg kender. Men det der så sker, at jeg kommer hjem og tænker at det er da også noget mærkeligt noget at drømme. Men jeg kan ikke blive færdigt med det, for der er noget med at forlade noget og gå ud på den anden side af hegnet og hvad betyder det, for jeg er jo sognepræst i en kirke jeg kan li at være i og sådan noget. Men jeg går op og snakker med min provst. Provst Anne, som hører hele historien og som... også det med Lukas. Og på et tidspunkt siger jeg, at måske skulle man lave noget med unge i Greve-Solrød provsti et eller andet. Kunne få lov til at lave et eller andet der. Så siger hun: "Det lyder meget spændende men jeg synes, at du skal snakke med biskoppen." Og så går jeg hjem og skriver til biskoppen, og så siger han, at du kan komme i overmorgen eller noget i den stil. Nå... [latter] så tænker jeg, hvad har jeg gjort [latter] ... Og så tager jeg faktisk et... som noget som jeg ikke... ikke anbefaler egentligt... Men jeg tager et tilfældigt bibelvers på computeren, som kan være hvad som helst. Det er ikke kun "Mannakorn". Det er alt, som den spytter ud. Nå... og hvad får jeg så. Så står der: "Gør hvad du har i sinde for Herren er med dig." Fra en af Krønikebøgerne. Så tænker jeg, så tager jeg op til ham biskoppen og så tager jeg op og snakker med ham og fortæller ham, som et vandfald, fortæller jeg ham alt det jeg lige har fortalt og Lukas 10 og jeg drømmer om at få lov til at praktisere det. Bare det. Udenfor murene. Og så tænker man, gad vide hvad der nu sker. Og Peter, biskoppen, havde jeg ikke snakket med før, så jeg vidste ikke hvad... men han siger, at det synes han lyder meget interessant for han har også selv haft en drøm. Og så fortæller han sin drøm som så bare passer. Jeg ved ikke, om jeg skal fortælle den her... Det er der måske ikke nogen grund til. Men den er en bekræftelse på det, og det ender med, at inden jeg forlader det møde, har aftalt, at jeg går på halv tid, for at jeg skal lave Kirke på vej. Vi kaldte det ikke noget på det tidspunkt. Men det som står i referatet fra den dag. Der står Lukas 10. Der står noget med at være missional kirke udenfor murene. Der står noget om discipelskab, noget om det organiske, og der står i virkeligheden bare,

kom i gang med det. Vi skaber en ramme for det. Så det var en af de mest syrede oplevelser, jeg har haft

NLN5: På hvilken måde syret?

PT5: Fordi jeg kan huske, at jeg stod nede på gaden bagefter, og ringede til min kone og sagde: "Nu skal du høre, jeg har lige været til møde." "Ja, hvordan gik det?" og så fortalte jeg hende det. Og når man fortæller det, jeg kunne høre, at det lød lige som en film. Jeg var godt klar over, at det ville jo få en ret stor betydning og vi har også aftalt 4 år. På den måde. Ja. Så det er sådan, det starter.

NLN6: Der er noget, jeg synes er interessant ved drømmen og det er, at der er noget inden for hegnet, der ikke er rart. Der er noget, der er rart. I har det godt. Det er det, du beskriver, men du beskriver også, at du bliver truet.

PT6: Ja. Og jeg tror egentligt, at det er rart nok. Men jeg tror, at det har noget at gøre med... På det tidspunkt følte jeg, det som om, at jeg blev presset ind i en boks, som jeg skulle sprænge ud af. Og jeg tror at ... Jeg tror stadigvæk... Det jeg snakkede med Gud om, det var... Det var, at jeg oplevede det faktisk, som om at det var kirkekulturen. Alt det der.

NLN7: Det er boksen.

PT7: Ja, det var den der kirkekultur, som man så passer ind i, og så oplevede jeg, det der kald til at bryde ud af den der boks. Ikke fordi det nødvendigvis er forkert, men fordi jeg fik et andet kald.

NLN8: Det giver mening.

PT8: Ja [pause]

NLN9: Det er meget spændende at høre dig fortælle igen. Jeg har hørt historien før, men du fortæller den igen... for det er helt unik historie...

PT9: Ja, og man kan faktisk sige... at jeg har tænkt noget over det. Vi ender med at have tre nøglebegreber, som beskriver vores proces med alt, hvad vi laver i Kirke på vej, indtil den her dag. Og det er høre, handle og sammen. Og jeg tænker på, at det allerede starter der. At høre noget [pause] og tager handling på det og så åbner der sig nogle, døre som jeg ikke anede var der. Jeg havde ikke i min vildeste fantasi forestillet mig, at man kunne lave det, som vi laver nu. Men det kommer ud af, at jeg synes, at jeg hører Gud sige noget. Her er et kald til at gå udenfor men med hvad... [griner] ja du kan få Lukas 10. Okay. [dyb vejtrækning] og så banker man på et sted som man ikke ved, hvad er for et sted, og så åbner døren sig fuldstændig. Åben. Og så kan man træde ind, og så opdager man, at man ikke er

alene. Der. Og i første omgang var det faktisk biskoppen, som også træder ind det... sammen, og det er en meget overraskende partner. Kan man sige i det.

NLN10: På hvilken måde, er det en meget overraskende partner?

PT10: Jamen, det er det jo fordi, at den kirke... altså fra Strandkirken... har I mange år sådan bare levet i sin egen lille eksistens og passet sig selv og har haft det rigtig godt med det og ikke blandet sig særlig meget i Folkekirkens liv i det hele taget, så derfor havde vi ikke ret meget erfaring med... Bare det at gå og snakke med sin provst om sådan noget... havde jeg aldrig... og slet ikke biskoppen. Så...

NLN11: Det er ikke noget, man normalt deler med en biskop eller en provst?

PT11: Det ville det jo nok være, men det var det ikke fra den sammenhæng, jeg kom fra. Men... det var ikke engang inde på horisonten. Så var der måske nogle andre, man rådførte sig med. Det her var sådan set nødvendigt, at gøre på denne måde. Men det er den der, med at høre noget og så at handle på det, uden at vide, hvad det fører til, men fordi man tænker, at det er man nød til at gøre og så åbner der sig noget. Og det har været en erfaring mange gange.

NLN12: Og så med et partnerskab med nogle, du ikke lige have forestillet dig.

PT12: Ja. Så.

[pause]

NLN13: Det lyder som om, at når du får drømmen, så har du en praksis. Den er ikke ny der, det at du går ud og taler med Gud om det.

PT13: Nej, det er den ikke.

NLN14: Kan du fortælle lidt om den praksis? Den hørte jeg lige [dyb vejrtrækning fra PT]
Hvad er det for en praksis?

PT14: Altså bøn. Tænker du? Ja, det er bøn, kan man sige. Jamen, det er jo en praksis, der går langt tilbage, og som har udviklet sig meget i årenes løb. Fra at være noget man gjorde, som barn med aftenbøn og sådan noget. Men så meget i de år, tror jeg, da jeg var præst, der udviklede det sig rigtig meget til, at det blev mere og mere til samtale med Gud, hvor jeg tror, at jeg måske har tænkt, at bøn, det var sådan meget, at man sagde, hvad man havde behov for til Gud. Og det er det jo også. Og så kunne man være heldig, at få et bønesvar eller noget, og så blev man glad for det, og så kunne man dele det med andre. Men det udviklede sig i årene der, og jeg tror, at det er fordi, at det at blive kastet ud i at skulle være præst for en stor menighed og sådan noget, det var bare overvældende, så jeg har virkelig følt mig afhængig af Gud, og at han var nød til at gribe ind, og han er også nød til at virke

igennem mine prædiker og virke igennem det, jeg lavede. Hvis man bad for nogen... det var nød til at virke, eller nød til at være Gud. Gud, der gør det, ellers går det galt. Ellers så er det ingenting. Så jeg tror, at det har været i den forbindelse, at det samtidig har udviklet sig. At bøn mere blev, at overgive mig til Gud og høre til, hvad er det, du har at sige. Og så tror jeg, at mine åndelige ører eller sanser blev skærpet. Det er jo ikke sådan fra den ene dag til den anden, men jeg tror at på en eller anden måde har det så udviklet sig sådan, at det på dét tidspunkt var naturligt for mig at sige: jeg går lige en tur og snakker med Gud om det. Fordi Gud, hvad i alverden er det her for noget. Og så tror jeg, at jeg havde en helt naturlig forventning til, at det ville han svare på det, hvis det var fra ham. Det kunne også være, at det bare var en skør drøm.

NLN15: Mm... Hvordan svarer han så?

PT15: Jamen, det er sådan en slags bekræftelse dybt nede i, at selvfølgelig er det dét, det handler om. Og så efterfølgende, kan man sige, at når man så snakker med andre om det, at de så siger, ja selvfølgelig er det dét, det handler om.

NLN16: Mm..

PT16: Men faktisk har jeg også oplevet at lige præcis i det her, der har der også været folk, der ikke synes, at det var det, det handlede om. Altså så... min egen kirke havde svært ved at forstå konsekvensen af det her, og det var smertefuldt, men jeg tror at... Der står et sted, troen kommer af det, der høres og jeg tror, at jeg hørte Guds kald på en måde, så det gav en tro og en overbevisning, som virkelig var svær at rokke ved. Der var ikke ret mange, der forstod, hvad jeg snakkede om. Der var faktisk næsten ikke nogen. Nogen få stykker måske, men så snart nogen så spurgte, hvad er det, du konkret tænker på, så anede jeg det jo ikke, og det er der ikke ret mange, der kan holde ud [grin] især ikke, hvis det har konsekvenser for dem. Så jeg tror at min... jeg tror faktisk, at jeg hørte det så tydeligt, at jeg ikke har været i tvivl om det siden hen, og det er en sjov erfaring af have. Også med biskoppen, fordi det er også det, han siger. At der var noget omkring det her, som gør at selv på de tidspunkter, hvor man tænker: Hvad er det her for noget? Hvor skal det hen. Hvad skal vi med det? Så er vi i hvertfald sikker på, at noget skal vi gøre med det, for der var en Guds finger med [smiler].

NLN17: Nu kobler jeg måske noget, men så må du sige om du tænker de samme. Men i din drøm så er der en uforståenhed i hele kredsen.

PT17: Ja!

NLN18: Er det også den du oplever?

PT18: Ja! Ja..

NLN19: Efterfølgende...

PT19: Det er meget det

NLN20: Hvor du prøver at forklare meningheden, kirken hvad det er, det her går ud på?

PT20: Ja, det er ikke kun kirken, det er i det hele taget folk, altså. Det er meget nemmere at forstå nu, for folk, men der er i starten, var det meget svært, jo også for mig selv og forklare hvad det var. Det er faktisk svært at forklare, jeg bare vil... [griner] ...vil gå udenfor og så have Lukas 10. Hvad er det? Vil du sætte dig... jeg kan huske folk sagde: "Vil du sætte dig ned i en skurvogn et sted og så lave noget. Eller hvad vil du?" "Det ved jeg ikke. Måske." Og provsten sagde: "Skal du have et telt at sidde i eller noget?" "Jo, måske. Aner det ikke." Jeg synes, det var sjovt. Men for rigtig mange var det angstprovokerende. Og måske tænkte man også, nu rabler det for ham... lidt. [dyb vejrtrækning]

NLN21: Bare for at holde fast i praksisserne. Bønspraksissen har du lige været inde på. Den har du haft i lang tid.

PT21: Ja

NLN22: Og også i dit virke som folkekirkepræst. Er der noget, der ændrer sig i din bønspraksis? For dig og dem du er sammen med efter Kirke på Vej (er startet)?

PT22: Der er noget der. Jeg tror, at meget af det, jeg har gjort som præst i sådan ledersammenhæng og sådan noget vi har haft. Vi har haft forskellige ledere i kirken som mødes i ledersamlinger og sådan noget der. Der har vi haft meget praksis for sådan nogle ting her. Det tror jeg faktisk er noget af det, som er gledet med over i... (Kirke på Vej). Jeg forstår for eksempel, at en af mine fornemmeste opgaver som leder, det er at skabe et miljø eller en ramme, hvori at andre kan høre fra Gud selv. Og at man ud af det, som man så deler med hinanden der, kan hjælpe hinanden til at skærpe Guds stemme. Så jeg tænker, at meget af det med at høre Guds stemme... Det kan godt være, at det starter personligt, men det er meget vigtigt for mig, at det bliver sat ind i en fællesskabssammenhæng. Simpelthen for at det skal være sundt. Altså man kan godt synes at man hører et eller andet og så løbe afsted i en eller anden mærkelig retning. Det (bønnen) var noget som vi havde udviklet før, men som vi har taget med ind i Kirke på Vej sammenhæng, men mere rendyrket. Tror jeg.

NLN23: Fordi det er en af jeres kernepraksisser. Det er at høre. Så det kunne være interessant at høre lidt mere om, hvordan I konkret praktisere, nu er du jo ikke alene i Kirke på Vej, men dem du er sammen med i Kirke på Vej, hvordan praktisere i at lytte til Gud.

PT23: [smiler] [dyb vejrtrækning] Altså der er forskellige praksisser, og jeg tror, at der er masser af forskellige... Det er vigtigt at have en bred vifte af det, og jeg tror også, at der

kommer flere til, men Bibelen er vigtig for eksempel. Altså jeg tænker, at hvis man skal vide hvad... hvis man skal kunne høre Guds stemme, så er et af de vigtigste steder, at høre i Bibelen. Det kan være i naturen også, men det er sådan lidt almen religiøst også. Men selvfølgelig taler Gud i naturen om sit skaberværk, og hvor fantastisk stor han er, og hvor lille jeg er. Det kan man høre meget tydeligt der. Men jeg tænker, at for at forstå Guds væsen, så er man nød til at beskæftige sig med Jesus og ham finder jeg primært i Bibelen. Så derfor har vi praksisser for at bibellæsning... Det kan man gøre på mange måder, men det, som vi har hugget andre steder fra, det er noget, som vi kalder for "Ordet på bordet", som er en slags meditativ læsning, men det er ikke bare en meditativ læsning. Det er også en fællesskabsting. Og det foregår meget meget simpelt ved, at man læser en tekst to gange. Typisk en tekst fra Ny Testamente, en evangelietekst, og man beder deltagerne om at standse ved det, der gør indtryk ved en. Det kan være noget, som man bliver glad over eller noget, som man bliver stødt over eller noget man tænker, hold da op, der er et eller andet med det, som jeg ikke har hørt før eller noget, der vækker et eller andet i en. Og så stopper man ved det. Og så når man har hørt det to gange, så vender man sig til ens sidemand og fortæller det, og så hører man fra den anden, hvad vedkommende har hørt og man kan lige spørge lidt ind til det, men man skal ikke sådan diskutere det, men man skal bare lige høre og forstå det, som den anden er optaget af. Så det er en lytteøvelse der, jo. Og vi er igang med at lytte til hinanden, men vi lytter også efter Ånden i det hele. Så vi deler det med hinanden og så til sidst, så tager man en runde, og fortæller jeg hvad jeg har hørt den anden sige, og den anden fortæller, hvad han har hørt mig sige. Og det lyder... Det er meget banalt, men det gør simpelthen en kæmpe forskel fra at en eller anden præst holder en andagt, til at alle har beskæftiget sig med teksten på en personlig måde. Hvad er jeg standset op ved? Og man deler noget, som faktisk har betydet noget for én med en anden. Det kunne være en helt fremmed, det kunne det sagtens være. Og man har den der oplevelse af at blive lyttet til, og så skal jeg også lytte til den anden. Hov! Det var noget helt andet, han hørte. Det var da interessant. Og så har man den der runde til sidst, hvor man så gengiver og så kan man så sige til sidst... Nogle gange kan man så høre, at man er blevet forstået. Andre gange, det er egenligt lidt sjovt. "Var det, det jeg sagde?" men man må ikke rette i det, og man gengiver bare det, som man har hørt. Nå. Men det der er fantastisk det er jo, at man får en mosaik af det, som forskellige mennesker har hørt fra en tekst, og måske vil Ånden sige alle de ting. Og hvad nu hvis, det bare var mig, der havde holdt en andagt for de andre. Så det gør noget ved fællesskabet. Det gør noget ved... Det udvisker skellet imellem præst og menighed, for her er vi alle sammen menighed.

NLN24: Det er interessant fordi det kræver ... det er jo en forudsætning, at man tror, at Gud taler til det enkelte menneske

PT24: Det er rigtigt. Det er jeg også overbevist om.

NLN25: Ja

PT25 [Griner]

NLN26: Det tænkte jeg nok [griner]

PT26: Du troede måske kun det var til præsten...

NLN27: [Griner] Det har jeg ikke sagt...

PT27: Eller universitetsprofessorene...

NLN28: [Griner] ... Det er jo en helt anden måde at holde en prædiken på, tænker jeg bare.

PT28: Ja, og jeg tror heller ikke, at det kan stå alene, men som praksis og noget man gør jævnligt... Det kan være i et menighedsråd eller det kan være i en eller anden samling, man har derhjemme. Fordi når man har prøvet det en eller to gange, så kan man selv lede det en anden gang. Det er så simpelt at lede det. Det er også noget med at give ledelsen til almindelige mennesker...

NLN29: Ja...

PT29: Så det kan enhver gøre det her. Man behøver ikke en gang at have forberedt noget. Man skal måske lige have fundet en tekst. Det er det, det kræver. Og hvis man så synes at der.. ja, jeg har oplevet nogle gange, hvor man har haft sådan en runde, hvor der faktisk er noget, der skinner igennem. Der er et eller andet fælles i det. Så kan man måske lige trække det frem og sige, gad vide om Gud vil sige noget særligt til os, omkring det her. Har I tænkt over det? Men ellers bare lade det ligge... så man kan godt lige lave en lille krølle på det.

NLN30: Ja. Men det er en af jeres lytte-praksisser, at læse i Bibelen, "Ordet på bordet". Du nævnte naturen...

PT30: Ja, men der forskellige af sådan nogle...

NLN31: Har I andre øvelser i at lytte til Gud?

PT31: Ja, altså... I Roskilde, hvor vi har en base, det kalder vi det... Der har vi lånt lidt fra klosterlivet. Så vi har sådan en tilbagevendende bøn tirsdag, er det så... I princippet kunne vi jo udvide det til hele ugen, men vi har sådan en fast rytme i at, på nogle bestemte tidspunkter på dagen... så samles vi og ber og synger. Læser et stykke i Bibelen. Og det som ofte... Og det er sådan en meget fri samling, men det som det også gør, det er, at det for folk, som kommer direkte fra gaden eller nogle, som er forholdsvis nye... oplever, at nogle andre hører noget fra Gud, fordi der siger vi også bare højt, hvis man fornemmer et eller andet... man

siger ikke, at jeg har hørt Gud sige sådan og sådan, men man siger, at det er blevet lagt mig på sinde... jeg har tænkt meget over, jeg synes, at Gud siger... og nu siger jeg det bare højt. Og så kan man jo høre i gruppen, måske er man en 5-10 stykker, der sidder sammen, hvordan det bliver modtaget. For nogle opleves det som om, det er jo lige til mig. Så det er jo en erfaring af, at jeg kan høre, hvad Gud siger, igennem nogle andre. Og det er faktisk en anden praksis. Der er meget privat kristendom i Danmark, og der går man simpelthen glip af det. Man går simpeltheden glip af, at Gud taler igennem andre. Så jeg tror måske.. Det er jo en af de stærke praksisser vi har, det er at vi *vil* ikke være blufærdige omkring det åndelige [dyb vejrtrækning] Så...

NLN32: Der står på hjemmesiden, at I vil lytte til byen også.

PT32: Ja.

NLN33: Hvordan praktiserer I det?

PT33: Det er... Ja, hvis man.. Vi har den forudsætning, at Gud gør noget. Altså, at det ikke bare var noget, der skete en gang, eller noget vi kan læse om i en bog, at Gud havde en mission, eller at Jesus havde en mission, men det har han stadigvæk, tænker vi. Det har han over hele jorden. Det har han også i dit nabolag. Det vi er en del af. Så! Så det er jo smadder spændende. Fordi tænk nu, hvis han faktisk gør noget inde ved naboen eller nede på gaden eller nede på skolen, eller hvad det nu er. Tænk hvis han er igang med noget, og det tror vi, at han er, men gad vide hvad det er. Og derfor så er man faktisk nød til at skærpe sine åndelige sanser, og det kan man ikke kun gøre ved at sidde sammen indenfor i en stue. Man er selvfølgelig nød til at snakke med folk. Så det er en anden praksis. Det er... man er simpelthen nød til at snakke med folk.. og det er...

NLN34: [Griner]

PT34: [Smiler] Det lyder banalt, men det vi sådan spejder efter... eller et sted vi sådan har taget udgangspunkt i, det er at blive opmærksom på, hvad folk længes efter eller drømmer om. Men længsler er faktisk blevet et rigtig godt ord, som vi bruger meget. Vi kan finde på, når vi skal introducere hinanden og spørge simpelthen. I stedet for at spørge, hvad laver du og hvad hedder du. Så siger vi, prøv at sige dit navn, og så hvad længes du efter. Og det er overraskende, så effektivt det er, fordi vi deler det faktisk. Og når man har prøvet det nogle gange, så kan man godt tillade sig at spørge om det, hvis man sidder og snakker med en et andet sted. Jeg er egentligt lidt optaget af, hvad folk går og drømmer om og længes efter. Har du... Hvad længes du efter? Så det kan være sådan en åbning til en samtale, som er anderledes end: "Hvormange børn har du og hvad arbejder du med?" Der er rigtig mange,

der oplever det, som irriterende i sociale sammenhænge, især hvis man har noget ikke særligt spændende arbejde, eller hvis man ikke har noget (arbejde)... altid skal blive målt på det. Men alle længes jo efter et eller andet, og det som er det spændende, ved at lytte på den måde, det er, at jeg er blevet opmærksom på, at det som folk længes efter, det kan jo være alt muligt. Fred. Glæde. Det kan være relationer. Det kan være at være elsket. Det kan være helbred. Det kan være, at der kommer orden i min familie. Det kan være mange mange forskellige ting, og der er faktisk ikke nogen forskel på, om man har været i kirke i 20 år, eller om man aldrig har gjort det. Det kan være de samme ting, man længes efter. Men det der har slået mig, det er, at det som man dybest set længes efter, det er paradiset. Jeg længes efter sol og sommer, det tror jeg, at der er i paradiset. Der er gode relationer. Godt helbred. Måske længes vi, som mennesker i virkeligheden tilbage til relationen med Gud og paradiset, himmelen eller Guds rige, som Jesus taler om. Måske er det han kom og sagde Jesus, han sagde Guds rige er kommet nær, måske var det, det han... det var det han mente. Alt det, som er gået tabt, og som vi længes efter. Det er det, jeg kommer med. Og det er derfor, det bliver interessant at spørge efter folks og vores egne længsler. Ikke bare fordi, det er en god åbner til en snak, men det er en pejling på; Hvor er det så, at evangeliet har noget at sige til mig. Tænk nu hvis mine dybeste længsler, er det sted, hvor Gud kan møde mig, fordi det er det, han længes efter at give og fører mig tilbage dertil. Så derfor, når du siger, hvordan lytter man til mennesker, så er jeg begyndt at lytte sådan lidt ind bag ved. Og det er ikke sikkert, at man siger det højt altid, for folk, men jo mere man har spurgt på den måde jo mere tænker man: Jo, jeg kan godt høre, hvad du siger... jeg længes bare efter...

NLN35: Oplever du, at det er en åbning ind for evangeliet, også?

PT35: Ja, det synes jeg. Ja. Og det er sjovt, for det gælder næsten ligegyldig hvad for en...

Det kan være lige fra en præst, et menighedsrådsmedlem, til nogle, man møder på gaden. At det at "bypass" alt det, som man normalt, ville tale om, åbner faktisk for noget, som bliver en pejling efter, hvad er det Guds rige, kunne betyde her. Og det er ikke sikkert, at man sådan lige begynder, at forkynde det, men det giver en pejling og det...

NLN36: Hvad man normalt ville tale med en præst om? Det er noget andet at starte i længslerne...

PT36: For eksempel...

NLN37: Hvad har du af erfaringer med det?

PT37: Der er mange præster, der længes efter og få noget fred og ro, for eksempel... og deres liv er præget af alt det, de skal præstere hele tiden, og de synes, at de skal præstere

noget hele tiden, og der er alle mulige, der vil noget med dem. Det er bare et eksempel, men hvad nu hvis, man har en længsel efter fred og harmoni. Det kan man sige, at det lyder banalt, men hvad nu, hvis det er en længsel efter Gud. Hvad nu, hvis det er en længsel efter Guds rige, som man har midt i sit arbejde. Hvis man kunne italesætte det, så kunne man også åbne sig for det. Man er nød til at mærke sine længsler, og det er der ikke ret mange, der er vant til at gå og snakke om med hinanden og af mærkelige grunde, er der mange præster, der slet ikke gør det.

NLN38: For at snakke om... For at høre lidt om, hvad du laver til daglig i Kirke på Vej.

Altså hvad er dit arbejde. Du nævner, at du er kommet uden for murene, og så nævner du, at du stadig snakker med præster.

PT38: Ja

NLN39: Så kan du prøve at beskrive lidt af, hvad går din arbejdsdag ud på...

PT39: Men man kan sige, når du lige spørger sådan der...

NLN40: ... I Kirke på Vej...

PT40: Så tænker jeg, det første, der er sket er, at jeg er blevet befriet fra alt det, som jeg skulle før. Alle forventningerne, alle dagsordenerne, alt det som man kunne have af motiver, og andre har af motiver. Det er jeg blevet befriet fra [smiler]

NLN41: Du ser glad ud

PT41: Så... [griner] Så det er jeg blevet befriet fra. Så kan man sige, at der kommer en ny byrde, for hvad skal man så med den frihed, og det kan man sige, at i starten var det jo også en byrde...

Pause i optagelse.

NLN42: Hvordan bruger du din tid nu? Du har ikke nogen... du er blevet befriet fra opgaverne, du havde før. Du har friheden, så hvad har du... Hvordan handler du? Det er jo det, der er lidt interessant. Hvordan handler du så i ugens arbejdsdage på det her kald, du er gået ud på?

PT42: Ja. Det har været vigtigt at blive, i de der praksisser, som udgangspunktet. Så der er meget bøn. Der er meget snak. Der er mange ture ud til mennesker og høre, hvad deres længsler er. Det har været sådan, meget i starten. Afprøvende. Afsøgende og heldigvis ikke alene. Sammen med nogle andre. Det har været meget vigtigt for mig fra starten af, det ikke var noget, som man skulle gøre alene. Så der har heldigvis været nogen helt fra starten af

[dyb vejrtrækning] Og den måde det har udviklet sig på, det har været, at der ligesom er blevet to spor i det. Og det ene har været sådan mere selv, at afprøve noget, ud af de her praksisser. Hvad sker der egentligt, hvis man bare tropper op i en by og lytter i en periode, og siger jeg vil først gøre noget, når jeg hører noget. Hvad sker der, hvis man gør det? Det er den ene side, og den anden side: Det har været en generel inspiration ind i Folkekirken, til at tænke på en anden måde. Og jeg tror, at de to ting har været vigtige hele tiden. Det har været vigtigt selv at prøve noget af. Det er klart. Det har været helt afgørende, og at det ligesom er det, som man så har kunnet give videre af. Men det er også født ind i noget teori og sådan noget og nogle erfaringer fra tidligere. Det at være kirke i mission. Så det har sådan været det. Så har vi inviteret nogle forskellige folk til at komme og sige noget, men det, som jeg synes, har været det spændende, det har været den der teori om at, høre og så handle på det, man hører sammen med nogle andre. Kan det lade sig gøre bare at gøre noget ud fra det? Det var helt fra starten af de ord. Så derfor var vi nogle stykker, der begyndte at be sammen om, hvad i al verden skal der ske, og så fik vi i et lokale stillet til rådighed inde i Roskilde. Så tænkte vi, så tager vi til Roskilde og så ser vi, hvad gør man i Roskilde. Gud, hvad gør du i Roskilde? Klart han gør jo en masse ting, men hvad skal vi. Hvordan skal vi følges med dig i noget af det, du gør i Roskilde? Og hvordan gør man det? [smiler]

NLN43: [Griner] Nu er du sådan et stort spørgsmål, også...

PT43: [Griner] Hvordan gør man det? Så det havde vi jo ikke nogen erfaring for...

NLN44: Det er jeg spændt på at høre... [smiler]

PT44: Ja. Så faktisk i en 7-8 måneder mødtes vi hver tirsdag aften en time til halvanden og bare spurgte Gud, hvad gør du?

NLN45: Vi?

PT45: Vi var en lille gruppe af folk, som...

NLN46: Fra?

PT46: Ja i starten var det nogle stykker fra Strandkirken. Men det blev også efterhånden til nogle forskellige folk fra Roskilde, som havde hørt det. Vi havde lavet en inspirationsdag i Roskilde. Så havde jeg sagt; Er der nogle der vil med til at eksperimentere med det her? Og så var der nogle, der havde mødt op. Måske fra nogle andre kirker..

NLN47: Præster ?

PT47: Det har været nogle almindelige folk fra Folkekirker og frikirkebaggrund. Ja, så vi var en lille flok på en 5-8 stykker eller sådan noget, lidt, plus minus, ik? Men i hvertfald, så var der sådan en gruppe, som holdt ud, i de der måneder. Vi skrev ned i en bog; Hvad siger du?

Nogle gange var det godt. Nogle gange, skete der ikke så meget, men vi holdt bare ud og så efter de der 7-8 måneder, så tænkte man, skal vi snart lukke. Vi ved jo ikke. Der sker ikke noget. Vi kan jo ikke sidde her resten af vores dage. Og så var der nogle, der begyndte at sige, at de havde hørt at ...vi... skulle... gå... ned ... på... gågaden. Roskilde Algade. Og der skulle vi møde nogle folk. Og hvad kan man sige? Det var lang tid for at høre det [griner] Man kan sige, det kunne vi måske have hørt hurtigere nu.

NLN48: Ja

PT48: Men på det tidspunkt, havde vi ikke skænket det en tanke. Og i virkeligheden tænker jeg også, at det skete ikke ... altså de folk, der var med der, der var ikke nogen af dem, som naturligt ville sige: Vi skal ned og stå på gaden og praje folk, fordi det var ikke sådan nogle. Det havde man da ikke lyst til. Så vi tog det, som om at det er måske det, som vi skal. Måske er det noget Gud siger. Der kan i hvertfald ikke ske noget ved det. Det er udenfor vores komfortzone, men okay. Så nogle lavede nogle boller og noget kaffe og så stillede vi os op nede på Algade sådan en dag der. Ej! Så skulle der gerne ske noget, når man tager et skridt. Det var jo det, der var teorien. Vi havde læst Lukas 10 med at finde fredens personer, og alt det der. Det spejder man efter, ik? Nå, men vi var ikke en gang kommet igang, så kommer der en mand ud af den bygning, som vi står lige ude foran. Sådan en stor høj ranglet mand. "Nå. Hvad er I for nogen?" [griner] "Jamen, vi er Kirke på Vej og vi vil gerne snakke med folk omkring, hvad det vil sige at være kirke og tro og sådan noget. Og vi vil gerne være udenfor murene. Så. Udenfor kirkemurene. Det er bare det. Det er det, vi er." "Nå, det lyder spændende, bla. bla. " Så ham snakker vi med i noget tid. Så siger han: "Nå men ved I hvad? Jeg er faktisk leder af aftenskolen, som ligger lige her inde. Var det ikke noget for jer at blive en del af aftenskolen?" "Øh, jo hvad tænker du? Vi vil jo gerne holde kurser omkring noget med Gud og tro og praksis og kirke og sådan noget" "Ja, ja, ja. Det er fint. Det er jo folkeoplysning" Ja.

NLN49: Okay?

PT49: Så vi tænkte okay. Fredens person. Hvor tydeligt skal man have det? Fredens hus.

NLN50: Ja.

PT50: Hm... Ja. Men jeg tænkte, at det var godt lige at tænke sig om. Så vi tænkte os om en uges tid, og så gik jeg tilbage og sagde: "Det vil vi rigtig gerne" Og så... Man kan sige efter det, så lavede vi forskellige kurser omkring folks erfaringer med Gud, tro og praksis og livets store spørgsmål og sådan nogle ting. Og så kom der jo folk. Så det, der var underligt at opdage, det var, at der var en person, som vi ikke anede, at der fandtes, som havde den her

aftenskolen, som vi ikke anede fandtes og som... Der var nogle af os, der var blevet rigtig træt af at holde kurser. Vi gad ikke holde flere kurser. Vi havde holdt så mange kurser. Så vi havde aldrig tænkt, at man skulle holde kurser. Det var ikke den rigtig måde, at få fat i folk på, tænker jeg ikke. Og så kommer der en og siger "I må lave kurser på en offentlig aftenskole og så skal I jo tænke på, at hver gang, så starter der et nyt hold op til august, og det kommer ud i alle postkasserne." "Nå, ja" [dyb vejrtrækning] Så. Så det gjorde vi bare og det åbnede op for en flok mennesker, som blev hængende efterhånden, og det er ud af alt det der, at vi også er kommet til at snakke om længsler. Fordi vi havde til sidst et forløb som bla. handlede om længsler og sådan... Det er en af de sidste aftenener, der havde vi længsler og drømme op på tavlen. Jeg tror, at vi var en 15-20 stykker til stede til det kursus. Og der kom alt muligt godt op. Alt muligt godt og så spørger vi til sidst: "Det er jo dejligt med alle de her længsler og drømme. Hvad skal vi gøre for at forfølge dem?" Og så kan jeg bare huske, at jeg bliver overrasket over... det ved jeg ikke men... at de faktisk alle sammen sagde: "Vi er nød til at følges ad" "Ja!" "Og det kan vi jo ikke gøre her på aftenskolen. Så hvad?" "Jamen vi er nød til at følges ad. Jamen, hvad nu hvis vi begynder at mødes. Mødes i de her praksisser, og så hjælper hinanden til at leve de drømme ud. Var det noget?" "Ja!" [griner] Så på den måde, så skete der et skifte fra at have det der bedemøde tirsdag aften, til at vi også begyndte at have et fællesskab med mennesker, som begyndte at vandre i deres tro. [pause] ja.

NLN51: Vi snakker om nogle, som ikke hører til i en kirke?

PT51: Ja, altså nogle af dem gjorde, og nogle af dem havde haft erfaringer med kirke. Nogle havde haft dårlige erfaringer, nogle haft gode og nogle havde slet ikke haft. Nogle kom måske fra et mere nyåndeligt miljø, og nogle syntes bare, at det var spændende, at snakke omkring tro og praksis.

NLN52: Så den vandring, der sker derfra. Vil du beskrive det som, at nu er i kirke? Eller hvordan?

PT52: Det holdt vi meget fast i at sige, at det var vi ikke.

NLN53: Ja.

PT53: Men det vil... Det var fordi, at vi fra starten af ikke havde haft nogle planer om at skulle lave kirke. Men for folk, i hvertfald nogle af dem, som ikke havde nogen kirke, da blev det deres kirke. Og det rækker jo også ved forståelsen af, hvad kirke er. For hvis nu kirke i virkeligheden bare er mindst to, som er optaget af at følge Jesus. Så var det kirke, som opstod der.

NLN54: Ja.

PT54: Ja

NLN55: For hvad er din definition af kirke?

PT55: Det begynder nemlig at være derhen af. Altså jeg tænker. Vi hedder jo Kirke på Vej, ik? Og det betyder jo, at Jesus er vejen og han flytter sig, og det at være kirke er at gå sammen med ham. Så hvordan gør man det? Det gør man ved at lytte til, hvad han siger og handler på det, som han siger, sammen med ham. Så hvis vi er to eller tre eller tyve, der gør det med hinanden, hjælper hinanden til at høre og handle. Hjælper hinanden til at forstå, hvad han siger, læser i Bibelen sammen, så tænker jeg, at så er det kirke. Så det er jo så en af de andre teorier, der viser sig at holde. At det starter med Jesus, og det starter med, at han kalder, og man følger efter, og det man bliver... altså han er Herre, ik?

NLN56: Hm...

PT56: Så man følger efter ham, og det man med det samme bliver involveret i, det er hans mission. Så det bliver hurtigt til mission. Det gør det næsten med det samme. Ikke sådan noget med at stå på et gadehjørne nødvendigvis, men følge ham i det, han gør og ud af det, opstår der et fællesskab, som er kirke. Og det synes jeg... det havde jeg læst om og jeg havde også en teori om, at det er sådan det må være. Også når man ser på Jesus og de første kristne, så må det være sådan det foregår. Men ofte har vi det modsatte. Vi har en kirke, som vi gerne vil præge til at følge ham og så måske sende nogle ud i mission til sidst. Men det er interessant at være i noget som fungerer modsat og det er faktisk meget befriende, fordi man bliver befriet fra meget. Mange spørgsmål om, hvordan skal kirke være for at folk gider at komme, og alt sådan noget, som vi bruger rigtig meget tid på i kirkerne. Så det er en anden praksis. Du vil gerne have praksisser, altså, ik?

NLN57: Ja.

PT57: Det er, at vi stiller ikke, de der spørgsmål så meget mere. Det der med: Hvad skal der til for at folk kommer i kirke? Hvad for nogle arrangementer skal vi lave? Vi skal lige justere lidt på det, så kan det være de kommer. Hvad vil folk gerne have? Men vi spørger mere: Hvem er Gud? Hvor går han hen? Hvad siger han? Hvad kalder han os ind i, og det former vores vandring, vores fællesskab med ham. Også det fællesskab, der opstår i kølvandet på det. Og det kan komme til at se meget forskelligt ud, men det kan man ikke vide på forhånd, hvordan det kommer til at se ud. Altså det som vi er hardcore på, det er sådan nogle praksisser. Så vi vil have, at der skal være noget bøn. Vi vil have, at der skal være noget Bibel. Vi vil gerne have, at der er noget forkyndelse, men i hvilken form, i hvilken setting,

børnearbejde, bla. bla. alt sådan nogle ting er ikke noget, vi bruger meget tid på. Selvfølgelig snakker man om det, men det er ikke meget.

NLN58: Man kan godt tænke, at når du siger sådan her, så skal vi alle sammen til at være kirke på den måde. Altså jeg kunne godt tænke at høre dig lidt om, hvad er relationen til kirken. Du fortæller at du arbejder sammen med biskoppen.

PT58: Ja.

NLN59: Du laver inspirationsdage ind i kirken og du tager rundt og snakker med præster, har relation med dem. Hvordan ser du kirke på vej sammen med kirken...

PT59: Ja.

NLN60: Som institution...

PT60: Noget af det første, jeg gjorde, da vi havde aftalt, at nu skulle vi starte på det her, så fik jeg 3 måneders orlov og kom bla. til England og stiftede bekendskab med det, der hedder Fresh Expressions of Church [smiler] og den anglikanske ide, som opstod for 10-15 år siden, er det vel efterhånden, det er nok 15 år siden, med ærkebiskop Roe Willing i spidsen. De havde... Jeg tror, at det havde nok noget at gøre med, at de havde et medlemstal, der var ved at falde. De var ved at tænke: "Gisp. Hvad gør vi?" Fordi de har jo også sådan en sognebaseret kirke, som skal nå alle mennesker. De lavede nogle undersøgelser og fandt ud af at 80 % , tror jeg at det var, kunne aldrig drømme om, uanset hvilket initiativ man tog, om man så inviterede en eller anden hotshot, kunne aldrig finde på at overveje at gå ind i en kirke. Så kan man sige 20 % det er også meget og så kunne man satse på dem. Og det er jo så det, som man typisk gør, og det som de så beslutter sig for i den Anglikanske kirke. Ja men de 20 % er vigtige og dem skal vi lave alt muligt spændende for. I Danmark ville det være spaghettigudstjenester og alt sådan noget, som får folk i kirke. Babysalmesang og sådan noget. Det skal man blive bedre til, og gudstjenesterne kan man lave om på, bedre og mere relevante og alt sådan noget, men hvad med de 80 %? Dem er man jo også forpligtet overfor. Vi er sendt til hele verden, så for at komme i kontakt med dem, sagde man: "Vi er nød til at lave nogle helt andre måder, at være kirke på, og vi er nød til at sige til folk, vi ved ikke hvordan det skal se ud, men nogle skal gå ud og prøve noget" Og det er jo faktisk ret banebrydende at gøre for en institution: "Vi har en missionsafdeling, der bliver stor. Værsgo at gå i gang" og sætte alle de der folk fri, som måske havde nogle ideer og sådan noget, men som måske var lidt vilde, mærkelige, men så bare give luft for det og sige: "Okay. Vi skal selvfølgelig have noget teologi med i det og sådan noget, men der skal gives plads til, at man gør nogle ting på en masse måder" Og den ide, har vi så lånt for det, som er hovedtanken i

det, det er, at det ikke er modsætninger. Det er ikke konkurrenter til den etablerede kirke, men det er, kan man sige, en bred vifte. I princippet burde det være en bred vifte af forskellige måder at være kirke på under den samme hat, som er kirke. Og det er det, vi har sagt i Roskilde Stift. Det vil vi give et frirum til, at folk kan eksperimentere med, og det har den officielle opbakning. Det er det, der er det specielle ved. Det har systemets opbakning, og man må gerne bruge tid på det. Det, der er kampen, det har det også været i England, det er at ressourcerne kommer til at følge det. Den kamp kæmper vi stadigvæk, men det skal nok gå i den retning, det tager bare lang tid. Så på den måde, så kan man sige... Drømmen er jo, at det etablerede og så alle de her eksperimenter spiller sammen til en måde at være kirke på, som er i berøring med mange flere mennesker, og den gode nyhed til dem, som elsker kirken, som den er nu, er at den ikke skal laves om. For det er ofte det, som er svært, når man skal lave forandringer. Det er, at dem, som sidder på magten, er jo glade for det, man har. Her kommer vi og siger: "Det får i lov til at beholde, men vil I være med til at sætte nogle andre fri, til at prøve noget andet af, som man måske kan lære af på langt sigt" Fordelen for dem, som bliver sendt ud er, at man ikke bliver sendt ud i et vakuum, ud alene, men at man hører til på et større legeme. Så på den måde burde det, i den ideelle verden, kunne befrugte hinanden og spille godt sammen. Det er en lang vandring, ik? Men jeg oplever, at vi har fået det frirum, og jeg tror, at vi er ved at finde ud af, hvordan vi kan slå hul på, den der frihed. For en af udfordringerne har været ,at præster, som har været nogle af de første, vi har fået kontakt med, fordi de også har længsler i denne retning, på mange måder jo er bundet af det, som de skal og det er helt naturligt. Og for nogle har det været frustrerende at blive præsenteret for noget som, vækker noget i dem, men som på en eller anden måde er besværlig at udføre i praksis, fordi man har hele systemet. Men der, hvor det bevæger sig hen af det er, tænker jeg, at dem, som mærker den længsel kan være "gateopeners" , dørholdere, for folk som har et kald til at være kirke på nogle andre måder, på en måde, så det ikke konkurrerer. men så det bliver en måde at spille sammen i et provsti og sådan noget. På den måde, kan det faktisk blive rigtig spændende, og vi arbejder også på, at der kan komme nogle ressourcer i kølvandet på det. Men det begynder at ske, men det er også efterhånden, som man får nogle konkrete, hvad kan man sige, ting man kan relatere til.

NLN61: Så der er en praksis, der gør, at I hører til på Folkekirken som institution i det daglige arbejde?

PT61: Ja, helt sikkert.

NLN62: Ved siden af det at eksperimentere med Lukas 10.

PT62: Ja! De to ting hænger meget sammen.

NLN63: Altså bare lige for at komme ind på det med fredens hus, for det lyder som om, at det var ret afgørende i de måneder, hvor I havde bedt i Roskilde... at I faktisk fandt et fredens hus, for det I ville var at være i mission. I ville jo ikke blive inde og be?

PT63: Nej.

NLN64: Hvilke andre erfaringer har I? Har I andre fredens huse, I har fundet, og hvordan finder I fredens hus? Vil du fortælle hvilke praksisser, I har for det?

PT64: Jamen, det er jo ikke noget man sådan lige kan kigge i et skema, men det har noget at gøre med at turde tage de der skridt på baggrund af noget, man har hørt, og så åbner der sig noget på den anden side, man ikke har vidst var. Det er det. Og vi har haft nogle erfaringer af at være nogle steder, vi troede det var, men hvor det faktisk viste sig at være, en markedsplads. Altså et sted, hvor man kunne være på lige fod med nogle andre. Lige nu er vi i Roskilde, et helt nyt sted, som viser sig at være sådan et sted også, altså et fredens hus. Man kan sige, det bygger på nogle relationer og det er sådan noget. Det er meget i relationer, det kører. Og så tror jeg, at den der kombination af at blive ved med at minde sig selv om Bibelens tekster og Lukas kapitel 10 læser vi tit, gør at man også spejder efter det. Og det er faktisk også noget af det, som vi giver videre i det netværk, vi er i. Altså at folk lærer at spejde efter de der åbninger.

NLN65: Altså der er jo nogle praksisser i Lukas 10. Man kan praktisere Lukas 10 på mange forskellige måder, men hvis du skal nævne nogle hovedtemaer i Lukas 10, som du vil trække frem, som i bruger, hvad vil du så sige?

PT65: Ja. Altså for det første så sender Jesus sine disciple af sted to og to. Den første praksis er, at vi gør aldrig noget alene. Så hvis nogle har en idé alene og ikke har nogen at gå sammen med, så vil jeg ikke anbefale, at man går igang. Så det er én ting. Så er der det med, at man ikke skal tage sin bagage med, ikke madpakke, ikke stok og stav og for mig der betyder det, at man skal lade sin kultur ligge. Altså alt det man normalt er afhængig af. Så giver man sig faktisk ud på en rejse, hvor man er afhængig af andres gæstfrihed. Det er ret mærkeligt. Ofte tænker man at kristen praksis er at åbne sit hjem for andre. Vores praksis er at andre gør det. Så er der praksissen omkring det og så faktisk at gå ind i det der fredens hus og blive der i stedet for bare at gå videre til alt muligt andet, men at blive der og tro på, at når man er blevet inviteret indenfor, så er det virkeligheden fordi, at det sted spørger efter Guds rige. Så derfor kan man med frimodighed, fortælle om det og praktisere, bøn, be for de syge, i princippet...

NLN66: Det praktiserer I?

PT66: Ja, det gør vi. Vi ber for syge, men jeg tænker I den forbindelse mere sådan, at det at be for syge er at praktisere Guds riget. Altså forkynde Guds rige og praktisere det. Så for eksempel, er der nogen, der arbejder, med at... som er gået ud på Sankt Hans, området derude... har hørt kaldet.

NLN67: Hvad er Sankt Hans?

PT67: Sankt Hans er psykiatrisk hospital i Roskilde. Der er nogen, der har hørt et kald til at være der. Gud gør noget der, og man har begivet sig derud, og der er faktisk et fredens... de åbner op. Man får lov til at komme inden for. Og så tænker jeg på, at det at praktisere Guds riget der, det er at være sammen med de folk, som ingen andre vil være sammen med. Synge sammen med dem. Drikke en kop kaffe med dem og snakke lidt... Altså det er måske bare det, det betyder at helbrede de syge der. Det kan godt ske, at det på den lange bane er mere også. Det håber jeg, men jeg forstår det som at praktisere det, som Jesus gør, sammen med andre . Og forkyndelsen selvfølgelig. De kommer i takt med hinanden. De to ting. Så... Og så er der den praksis at forlade det sted, hvis ikke man vil tage imod det [hø] Det har vi prøvet én gang.

NLN68: Det har I prøvet én gang?

PT68: Ja, men altså... men det er ikke det, man går efter. Der er måske noget befriende i... når man så opdager, at folk faktisk ikke ønsker mere og så sige: "Det er også okay" Respekt over for folk og så siger okay...

NLN69: Hvor oplever du det clash henne? For når du fortæller om menneskers længsler, og at det passer fuldstændigt ind i Guds rige, så lyder det som om, at det er nemt, at prædike at Guds rige er kommet nær...

PT69: [Griner]

NLN70: ...og være der. Er der nogen, der ikke vil tage imod det?

PT70: Det er der jo.

NLN71: ...i længslerne.

PT71: Det, der er det sjove, eller det mærkelige lige ved det, er at et til et menneske. Der er der rigtig mange, som gerne vil høre. Men når man kommer ind under en eller anden form for institution, det kan være alt muligt, så er der pludselig også nogle kulturelle skrevne og uskrevne regler, som gør at det kan clashe. Hvis man f.eks. er på sted, som vi var på et tidspunkt, hvor der var rigtig mange gode værdier, og man følte sig meget velkommen. Der er bare lige det, at alle religioner er lige meget værd, og man diskuterer det ikke. Så er det

meget svært, når man opdager det. Hvordan skal man så forkynde her, når det sådan næsten er eksplicit, at man siger det. Der kan man sige at på psykiatrisk... er det normalt ikke et sted, men der skal være en åbning og det har så været et kor og det har haft lidt skær af noget gospel og sådan noget. Det må man gerne. Nå, okay. Så det er også noget med at finde de der lommer, tror jeg. Men institutioner er noget kraftfuldt noget. Der kan også være dele af kirken, som har det på den måde, ik... Men det kan vi komme ind på en anden gang [griner].
 NLN72: Man kan blive ved her, synes jeg...

PT72: Ja.

NLN73: Jeg kigger lige om vi er kommet igennem det hele her [Pause] Det kunne være interessant lige at høre dig beskrive fællesskabet. Altså i Roskilde er I kommet ind i aftenskolemiljøet og har mødt nogle mennesker der. Kan du prøve at beskrive det fællesskab? Hvad er det for nogle mennesker og hvis du skal sætte nogle ord på det fællesskab, I har der, i praksis men også med værdier.

PT73: I udgangspunktet meget forskellige mennesker og folk der har ment, der mener alt muligt forskelligt og alt muligt. Også teologi. Også omkring Gud. Så det er det udgangspunkt, man har haft. Så har vi haft en praksis for at være ekstremt åbne overfor alt, hvad folk siger. "Nej, hvor interessant." Meget sådan "Neejj... kan man også mene det?!" Så har vi haft en praksis for at sætte korset i centrum alligevel, og det har vi gjort i praksis ved at have, den der rytme om tirsdagen. Fordi der er sådan åbent det meste af dagen, men der er nogle bestemte tidspunkter, hvor vi så siger "Nå, nu er klokken et. Vi plejer lige at gå herover i cirklen, og så synger vi nogle sange fra den her sangbog, læser måske noget fra Bibelen og så kan man dele noget med hinanden." Så kan man sige, at så bagefter, så sidder man med kaffen eller frokosten og snakker om alt muligt. Men den vekselvirkning har vist sig at være helt utrolig... at det kan lade sig gøre... at man kan komme direkte fra gaden og have alle mulige meninger om alt muligt og blive mødt og rummet, og så blive inviteret med hen i det fællesskab, som er meget korsorienteret, kristus centreret og så alligevel føle, at man kan være der med de erfaringer, man selv har. Men der sætter vi standarden. Så vores miljø med nogle fine ord...

NLN74: Ja

PT74: ...ville man kalde "center set" tilgang. Og det betyder, at den måde, som vi praktiserer Kirke på Vej på er, at det er: Hvad er vores relation til Kristus. Og det har ikke så meget at gøre med, hvad vi ved, eller hvor lidt vi ved, men det har noget at gøre med i hvilken retning, vi går i. Så man kan have meget lidt viden, men alligevel være rettet mod ham. Man kan

også have meget viden og være rettet mod noget helt andet. Så det er det, der gør at man... nogle gange har vi bare placeret et kors i centrum af vores cirkel, bare for at understrege det. Og så siger vi, at det er ham vi relaterer til. Vi diskuterer ikke holdninger. Vi siger ikke, hvad mener du om den etiske problemstilling. Det går vi faktisk meget uden om, men vi prøver at relatere tingene direkte til Jesus, og hvad vil du gøre ved det? Og det er jo det, man kan også med en bibeltekst. På en måde, som jeg beskrev før. Vi lader alle folk have en mening om den tekst og siger: "Hvis Gud taler til dig, hvad vil du så gøre ved det?" Jeg siger ikke til folk, hvad jeg synes, de skal gøre nødvendigvis, men jeg vil gerne udfordre dem på: Hvad hører du egentligt? Og man kan også inddrage de andre i den snak selvfølgelig, men i virkeligheden er det et ansvar, man selv har. At være på den vandring, og det er faktisk til forskel fra noget man kalder "bounded set" tankegang, hvor man ligesom har en kasse, som definerer: Hvad er en rigtig kristen. Hvad er en rigtig kirke? Og så er det typisk sådan nogle ydre ting, som kan definere en eller anden kultur og så er man enten indenfor eller udenfor. Og jeg tror, at vi er lykkedes med.... vi arbejder hele tiden med det... at lave sådan en relations-centeret set måde at være kirke på, som gør, at man har lov til at være på vandring i lang tid og selv, sammen med nogle andre, nå frem til små omvendelser. Små skridt man er nød til selv at tage.

NLN75: Ser I det?

PT75: Ja, det gør vi... Det kan være svært som leder ikke at forcere det, og hvornår skal man presse lidt, og hvornår skal man ikke. Men det der med at turde lede på en måde, hvor man sætter folk i forbindelse med Gud selv. Altså det er jo det, der er målet. Der viser det sig, at Guds Ånd så gør noget. I hvertfald i flere tilfælde. Nu har vi set folk, simpelthen i løbet af et års tid, fuldstændigt ændre deres paradigme, fuldstændig ændre deres måde at tænke på. Fra noget nyreligiøst til en bibelsk forståelse af Gud. Det er meget stærkt at se, og det kan også blive sådan helt konkret ved at man er nød til at fjerne nogle ting fra ens hjem, og det er udelukkende noget der kommer indefra kan man sige, eller fra relationen med Helligånden, Gud. Og så selvfølgelig også altid i samtale med andre. Det er altid noget man gør sammen, men på den måde er det faktisk meget stærkt at se det ske.

NLN76: Så du oplever faktisk at være i mission?

PT76: Ja, det oplever jeg. Det gør jeg faktisk.

NLN77: Altså det er bare lige interessant, sådan en tirsdag så har I... det lyder som om at på en arbejdsdag så ber og synger I og drikker kaffe resten af dagen. Er det rigtigt?

PT77: Det er meget godt beskrevet. Det kunne godt være en dag.

NLN78: Det er ikke bare en... hvad tænker du i forhold til at være ansat i Folkekirken. Det lyder som en helt anden praksis? Altså i forhold til en typisk arbejdsdag i en folkekirke.

PT78: Ja. Det lyder som et ledende spørgsmål, som jeg godt forstår [griner]

NLN79 [Griner] Jeg er nød til lige at være lidt..

PT79: [Griner] Det er en helt anden praksis og det har noget at gøre med... at ville..

NLN80: Det synes jeg bare er interessant...

PT80: At være bevidst tilgængelig. At have ekstra tid. Fordi der sker noget hele tiden. Det er ikke sådan, at så sidder man og danderer den. Der sker noget hele tiden, men hvis ikke, at der er åben noget af dagen, så kan man ikke gøre det, som sker og man må sige, sådan er nogle af gangene. Nogle af tirsdagene. Andre kan også være mere skemalagte med nogle små forløb eller kurser eller gospel eller... nogle gange har vi haft nogle kurser liggende mellem de der tider, hvor der bliver bedt, men andre gange... i det hele taget så er det, at have tid til at kunne reagere på det, der sker en vigtig praksis istedet for at gå fra møde til møde. Og der er nogle dage og nogle uger, hvor det bliver til mange møder, men vi forsøger faktisk at holde så meget plads til, at man kan gøre nogle ting intuitivt, reagere på folks behov. Ja. Så det er jo en ny praksis. At turde... man kan sige... kan man så fremvise en fyldt kalender? Det kan man ikke altid på forhånd, men hvis man kigger tilbage kan man sige: hold da op, der skete mange ting. Ja, så det er sådan en balance mellem at styre tingene og så have plads. Have bevidst plads. Det er også en måde at styre det på. Have bevidst plads til det uforudsete.

NLN81: Du har været meget inde på det der... men jeg synes, at det kunne være interessant at høre: hvordan du tænker din rolle? Hvis vi bare tager det lokale, der sker i Roskilde, hvad er så en lederopgave i den form for kirke, som du beskriver?

PT81: Der er meget facilitator i det. Så på den måde, at man skaber rammer for at et bestemt miljø kan opstå. Og det miljø, som jeg tænker på, er at folk selv har relationer til Gud, og at man har relationer med hinanden, og at man kan vandre sammen, og hvor man tør at tale om tro, og hvad man fornemmer, Gud vil mig, og at man tør at vandre sammen i det. Så'n... og man kan sige... Så kan man begynde med at sige, hvad skal der til for at sådan et miljø opstår, men det er det jeg tænker, er ledelsen for mig. At skabe sådan et miljø. Og der er man selvfølgelig nød til at bruge sig selv i det. Men der er også nogle praksisser, og dem har jeg beskrevet, og det er dem, der også er med til at skabe... at vi vælger at praktisere det fremfor nogle andet. Altså man praktisere jo altid et eller andet. Og man kunne godt have valgt at holde en masse foredrag. Det kunne være en praksis. Den har vi ikke valgt, fordi hvis man

kun holder foredrag, så får man den kultur, at der står en oppe foran, som ved det hele og de andre synes, at det er spændende eller kedeligt eller hvad... Vi ønskede noget andet, så det at være leder, det er at være bevidst på, hvad for en kultur ønsker vi at fremme. Så at give plads til, at alle kan bidrage ind i det, men det er alligevel sådan en lille smule, hvad kan man kalde det (pause) Kan man kalde det subtilt? Ej, det tror jeg ikke man kan, men det er sådan en... men... fordi, at jeg på en eller anden måde jo kan sige, at jeg ønsker at alle kan få lov til at bidrage med det de vil, men jeg ved alligevel godt hvad for en kultur. Hvor er grænserne for den kultur, og hvad vil vi gerne have med i den kultur, og hvad vil vi ikke have med i den kultur. F.eks. ønsker vi ikke, at have at der er nogle der er mere værd end andre i den kultur. Så hvis nogen presser det frem, så er man nød til at udfordre dem.

NLN82: Og det er din lederopgave?

PT82: Ja, det er det. Meget.

NLN83: Og DNA'et? (der menes miljøet i sin grundelementer)

PT84: Ja og DNA'et og i den forbindelse er det meget det missionale, altså. Jeg bliver mere og mere opmærksom på, at det er noget med at støtte folk til at gå ud på det, som de er kaldet til. Og det tror jeg er den næste fase, som vi er i gang med. Det er, at vi ikke bare er et fællesskab, som mødes og gør nogle ting sammen, men så bliver et miljø af flere fællesskaber, som er igang med forskellige ting. Så vi kalder det "baser" nu [smiler].

NLN84: Base?

PT84: Base er sådan et sted, som man vender tilbage til, og det kunne godt være den, der beskrivelse af bønnen udover tirsdagen. Det bliver nok ved med at være ryggraden i det, men jeg drømmer om, at folk kan være i gang med forskellige ting og ikke alle føler, at de skal gøre det samme, men at man kommer tilbage på basen, og har de der praksisser, at lytte med hinanden. I virkeligheden drømmer vi om, at det kan ske i mange byer [griner]. Så det er den store vision, at der indenfor en kørefasthed, 30 km, kan være sådan et sted, som er blevet til sådan et frirum, hvor man kan eksperimentere med de her ting, men som også spiller sammen. Der kunne også være nogle, som går i kirkerne i byen eller i området og er igang med noget mission, men på en eller anden måde føler de, at man får noget særligt ved at være med på den her base, så kan man gøre det. Og for andre kan det sted... det bliver ens kirke. Det glæder jeg mig til at se, hvordan det ser ud om 10 år.

NLN85: Så interviewer jeg dig igen...

PT85: Ja, gør du bare det. Så er du blevet professor

NLN86: [Griner] Nu må vi se...

PT86: I iværksætter

NLN87: Jeg tænker, at vi er kommet *meget* godt omkring, og jeg tænker, at hvis du har yderligere ting, du gerne vil have med i interviewet, så er det nu. Hvis du har noget, du sidder tilbage med på det her overordnet tema: praksisser i kirke på vej.

PT87: (pause) Mm...nej

NLN87: Så siger vi tak for nu.

PT/NLN 88: Da mikrofonen blev slukket, nævnte Peter Tingleff, at der er yderligere praksisser, som han ikke fik nævnt. Han nævnte, at i Kirke på vej bruger kort med billeder på. Så vælger man et kort med et billede, der f.eks. illustrerer det man længes efter, hvis det er spørgsmålet. Eller man vælger et billede, for noget man er taknemlig for og deler det i plenum. Til sidst kan lederen opsummere det, der er blevet sagt tak for, og kvalificere det som en tak til Gud. Når det handler om at be sammen med nogle, man ikke plejer at bede med, har de en praksis for forlade sin vante praksis i bøn og møde hinanden i en tredje kultur for bøn. Vi har en kultur. De har en kultur og vi mødes i en tredje kultur, når vi øver os i at be sammen. Yderligere har de en praksis for at høre Gud i naturen og i de længsler, vi har. Peter Tingleff kommer desuden ind på, at det ikke kun er Lukas 10, 1-12 som Kirke på vej bygger på men hele Bibelen, med særlig vægt på at følge Jesus, som det ses i Lukas evangeliet og Apostlenes gerninger. En tekst fra GT, som Kirke på Vej også jævnligt tager frem er Esajas 61, som beskriver, Jesus kaldelse og sendelse og som kirken ved Helligånden har i dag.